

## اعمالِ سبِّ بزرگ کوفه

الصَّديقِ الأَكْبَرِ ، وَالْفاروقِ المُبِينِ ، الَّذِي أَخَذَتْ بَيْعَتَهُ

صدیق اکبر، و تمیز دهنده روشن آنکه بیعتش را

(أَخَذَتْ بَيْعَتَهُ) عَلَى الْعَالَمِينَ ؛ رَضِيَتْ بِهِمْ أَوْلِيَاءَ وَمَوَالِيَّ ،

بر جهانیان گرفتی، به آنان خشنودم از جهت سرپرستی و سروری

وَحُكْمًا فِي نَفْسِي وَوَلَدِي وَأَهْلِي ، وَمَالِي وَقِسْمِي ، وَحِلِّي

و حکمرانی در جانم و فرزندانم و خاندانم و مالم و نصیبم و آزادی

وَأَحْرَامِي ، وَإِسْلَامِي وَدِينِي ، وَدُنْيَايَ وَأَخْرَجْتِي ، وَمَحْيَايَ

و محدودیتیم و اسلام و دینم و دنیا و آخرتم، و حیات

وَمَمَاتِي. أَنْتُمُ الْإِمَّةُ فِي الْكِتَابِ ، وَفَصَلُّ الْمَقَامِ وَفَصَلُّ الْخِطَابِ ،

و مرگم، شما یید امامان در کتاب خدا، و فیصله دهنده هر مقام و جداکننده بین حق و باطل،

وَأَعْيُنُ الْحَيِّ الَّذِي لَا يَنَامُ ، وَأَنْتُمْ حُكَمَاءُ اللَّهِ ، وَبِكُمْ حَكَمَ اللَّهُ ،

و دیدگان آن زنده‌ای که نمی خوابد، شما یید حکیمان الهی، و به وسیله شما خدا حکم کرد

وَبِكُمْ عُرِفَ حَقُّ اللَّهِ ؛ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ، مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ ؛ أَنْتُمْ نُورٌ

و حق خدا به توسط شما شناخته شد، معبودی جز خدا نیست، محمد رسول خداست، شما نور

اللَّهُ مِنْ بَيْنِ أَيْدِينَا وَمِنْ خَلْفِنَا ؛ أَنْتُمْ سُنَّةُ اللَّهِ الَّتِي بَهَا سَبَقَ

خدا یید از پیش رو و پشت سر ما، شما آیین خدا یید که حکم قطعی بر آن پیشی

الْقَضَاءُ. يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ ، أَنَا لَكُمْ مُسَلِّمٌ تَسْلِيمًا ، لَا أَشْرِكُ بِاللَّهِ

گرفت، ای امیر مؤمنان من تسلیم شما ییم، تسلیمی که چیزی را شریک خدا

شَيْئًا ، وَلَا أَتَّخِذُ مِنْ دُونِهِ وَلِيًّا. الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانِي بِكُمْ ،

نسامم، و جز او سرپرستی نگیرم، سپاس خدای را که به وسیله شما مرا هدایت کرد،

وَمَا كُنْتُ لِأَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانِي اللَّهُ ؛ اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ

در حالی که من هدایت نمی یافتم، اگر خدا هدایت نمی کرد، خدا بزرگتر است، خدا بزرگتر است. خدا

أَكْبَرُ ، الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى مَا هَدَانَا.

بزرگتر است، سپاس خدای را برای آنکه ما را هدایت کرد.

## اعمال مسجد بزرگ کوفه

اعمال دکه القضاء و بیت الطشت: بدان که « دکه القضاء » دکانچه‌ای در مسجد کوفه بوده که امیرمؤمنان علیه السلام روی آن می‌نشستند و قضاوت می‌کردند و در آن محل ستون کوتاهی وجود داشت که بر آن آیه کریمه ﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ﴾ نوشته شده بود. و بیت الطشت همان جایی است که معجزه امیرمؤمنان در حق آن دختر ظاهر شد، دختر بی‌شوهری که بر اثر نشستن میان آب، زالویی در شکمش وارد شد، و اندک‌اندک از مکیدن خون بزرگ، و شکم دختر را بمانند شکم زن حامله کرد، برادران دختر به او گمان فرزنددار شدن از راه نامشروع بردند و درصدد کشتن او برآمدند، برای قضاوت این مشکل نزد امیرمؤمنان آمدند، حضرت دستور داد در طرفی از مسجد پرده کشیدند و آن دختر را پشت پرده نشانند، سپس قابله کوفه را دستور داد، آن دختر را معاینه کند، زن قابله پس از معاینه عرضه داشت، یا امیرالمؤمنین این دختر آبستن است و فرزندی در رحم دارد، حضرت دستور داد طشتی پر از لجن آوردند و دختر را به روی آن قرار دادند، زالو وقتی بوی لجن شنید از شکم دختر بیرون آمد. در بعضی از روایات است که حضرت دست دراز کرد و از کوههای شام قطعه برفی

## اعمال سحر بزرگ کوفه

حاضر نمود و در آن طشت نهادند تا زالو از شکم دختر بیرون آمد. بدان که مشهور در ترتیب اعمال مسجد آن است که پس از اعمال ستون چهارم به وسط مسجد می‌روند و اعمال آنجا را بجا می‌آورند و اعمال دگة القضاء و بیت الطشت را در پایان همه اعمال پس از فراغت از دگة امام صادق علیه السلام به جا می‌آورند. اما این فقیر به همان ترتیبی که سید ابن طاووس در کتاب «مصباح الزائر» و علامه مجلسی در «بحار» و شیخ خضر در کتاب «مزار» نقل کرده‌اند ذکر می‌کنم. اگر کسی بخواهد به ترتیب مشهور عمل نماید، اعمال دگة القضا و بیت الطشت را بعد از اعمال ستون چهارم بجا نیاورد، در هر صورت بسوی دگة القضا برو، و در آن محل دو رکعت نماز، به حمد و هر سوره که خواهی بخوان، چون فارغ شدی، تسبیح حضرت زهرا علیها السلام را بجای آور و بگو:

يَا مَالِكِي وَ مُمْلِكِي، وَ مُتَعَمِّدِي (وَ مُعْتَمِدِي) بِالنِّعَمِ الْجِسَامِ مِنْ غَيْرِ

ای مالک و مالک‌کننده‌ام، و پوشاننده‌ام به نعمتهای عظیم بدون داشتن

استحقاق، و جهی خاضع لما تَعْلُوهُ الْأَقْدَامُ، لِجَلَالِ وَجْهِكَ

شایستگی، رویم فروتن است برای آنچه قدمها بالای آن قرار می‌گیرد، برای عظمت ذات

الكَرِيمِ، لَا تَجْعَلْ هَذِهِ الشَّدَّةَ وَلَا هَذِهِ الْمِحْنَةَ، مُتَّصِلَةً

بزرگوارت، این سختی و نه این محنت را متصل

بِاسْتِيصَالِ الشَّافَةِ، وَ اَمْنَحْنِي مِنْ فَضْلِكَ، مَا لَمْ تَمْنَحْ بِهِ

به هلاکت قرار مده، از فضلت به من ببخش، چیزی که

## اعمال مسجد بزرگ کوفه

أَحَدًا مِنْ غَيْرِ مَسْأَلَةٍ ؛ أَنْتَ الْقَدِيمُ الْأَوَّلُ ، الَّذِي لَمْ تَزَلْ

بدون درخواست به کسی نبخشیدی، تویی، دیرین اول که همواره بوده‌ای

وَلَا تَزَالُ ، صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ ، وَاغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي ،

و خواهی بود، بر محمد و خاندان محمد درود فرست و مرا بیامرز و به من رحم کن،

وَزَكَ عَمَلِي ، وَبَارِكْ لِي فِي أَجَلِي ، وَاجْعَلْنِي مِنْ عُتَقَائِكَ

عملم را پاک نما، و در عمرم و در عمرم برکت ده، و مرا از آزادشدگان

وَطَلَّقَائِكَ مِنَ النَّارِ ؛ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ . اَعْمَالِ بَيْتِ

و رهاشدگان از آتش قرار ده، به مهربانی‌ات ای مهربان‌ترین مهربانان.

الطُّشْتِ : این محل متصل به دکه القضا است. در این جایگاه

دو رکعت نماز بخوان و پس از سلام و تسبیح حضرت عليه السلام

بگو:

اللَّهُمَّ إِنِّي ذَخَرْتُ تَوْحِيدَ إِيَّاكَ ، وَمَعْرِفَتِي بِكَ ، وَإِخْلَاصِي

خدایا من یکتاپرستی‌ام و معرفتم و اخلاصم،

لَكَ ، وَإِقْرَارِي بِرُبُوبِيَّتِكَ ، وَذَخَرْتُ وَلايَةَ مَنْ أَنْعَمْتَ عَلَيَّ

نسبت به تو و اقرارم به ربوبیت را ذخیره کنم، و نیز ولایت کسانی که به خاطر معرفتشان از میان مخلوقات

بِمَعْرِفَتِهِمْ مِنْ بَرِيَّتِكَ ، مُحَمَّدٍ وَ عِزَّتِهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِمْ ، لِيَوْمِ

به من نعمت دادی اندوخته قرار دادم، و آن ولایت محمد و عترت او (درود خدا بر او و خاندانش باد) است، برای روز

فَزَعَى إِلَيْكَ ، عَاجِلًا وَ آجِلًا ، وَ قَدْ فَرِزْتُ إِلَيْكَ وَ إِلَيْهِمْ

پناهندگی‌ام به تو در دنیا و آخرت، و اکنون به تو و به آنان

يَا مَوْلَايَ ، فِي هَذَا الْيَوْمِ ، وَ فِي مَوْقِفِي هَذَا ، وَ سَأَلْتُكَ مَا دَتِّي

ای مولایم در این روز و در این موقعیتم پناه آورده‌ام، و از تو خواستم تا دوام

[مَا زَكَ] مِنْ نِعْمَتِكَ ، وَ إِزَاحَةَ مَا أَخْشَاهُ مِنْ نِقْمَتِكَ ،

نعمتت را بر خودم، و از بین بردن آنچه می‌ترسم از آن از کيفرت،

## اعمال سحر بزرگ کوفه

وَالْبَرَكَاتَ فِيمَا رَزَقْتَنِيهِ ، وَتَحْصِينَ صَدْرِي مِنْ كُلِّ هَمٍّ

و برکت در آنچه نصیب فرمود، و نگهداشتن سینه‌ام از هر نگرانی

وَجَائِحَةٍ وَ مَعْصِيَةٍ ، فِي دِينِي وَ دُنْيَايَ وَ آخِرَتِي ؛ يَا أَرْحَمَ

و سختی شدید، و گناهی در دین و دنیا و آخرت، ای مهربان‌ترین

### الرَّاحِمِينَ .

مهربانان.

روایت شده است که امام صادق عليه السلام در بیت الطشت دو رکعت نماز بجا آوردند.

انجام نماز و دعا در وسط مسجد: دو رکعت نماز در وسط مسجد بجا می‌آوری در رکعت اول (حَمْد) و (توحید) و در رکعت دوم (حمد) و (کافرون) می‌خوانی پس از سلام و تسبیح حضرت زهرا عليها السلام بگو:

اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ وَمِنْكَ السَّلَامُ ، وَ إِلَيْكَ يَعُودُ السَّلَامُ ،

خدایا تویی سلام و از توست سلام و به تو برمی‌گردد سلام

وَدَارُكَ دَارُ السَّلَامِ ، حَيَّنَا رَبَّنَا مِنْكَ بِالسَّلَامِ . اللَّهُمَّ إِنِّي

و خانه توست خانه سلام، پروردگارا تحیت ده ما را از جانب خود به سلام. خدایا من

صَلَّيْتُ هَذِهِ الصَّلَاةَ ابْتِغَاءَ رَحْمَتِكَ ، وَ رِضْوَانِكَ وَ مَغْفِرَتِكَ ،

این نماز را تنها برای طلب رحمت و رضوان و آمرزش و بخاطر تعظیم

وَتَعْظِيمًا لِمَسْجِدِكَ . اللَّهُمَّ فَصِّلْ عَلَيَّ مُحَمَّدًا وَ آلَ مُحَمَّدٍ ،

مسجدت خواندم. خدایا بر محمد و خاندان محمد درود فرست،

وَارْفَعَهَا فِي عَلِيِّينَ ، وَ تَقَبَّلْهَا مِنِّي ؛ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ .

و این نماز را در محل بلند بهشت بالا ببر، و از من بپذیر، ای مهربان‌ترین مهربانان.

## اعمالِ سبِّ بزرگ کوفه

النَّبِيِّينَ. السَّلَامُ عَلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، وَذُرِّيَّتِهِ الطَّيِّبِينَ، وَرَحْمَةُ

الانبياء، سلام بر امیر مؤمنان و نسل پاکش، و رحمت

اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ؛ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ فِي الْأَوَّلِينَ؛ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ فِي

و برکات خدا بر او باد، سلام بر شما در پیشینیان، سلام بر شما در

الْآخِرِينَ. السَّلَامُ عَلَى فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ. السَّلَامُ عَلَى الْأَيْمَةِ

پسینیان، سلام بر فاطمه زهرا، سلام بر امامان

الْهُدَايَةِ، شُحْدَاءِ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ. السَّلَامُ عَلَى الرَّقِيبِ الشَّاهِدِ

هدایت کننده، گواهان خدا بر بندگان، سلام بر دیده بان و گواه بر امتها

عَلَى الْأُمَمِ، لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. سِيسِ نَزْدَ اَيْنِ سَتُونِ چَهَارِ

برای خدا پروردگار جهانیان.

رکعت نماز می خوانی، در رکعت اول (حمد) و (قدر) و در

رکعت دوم (حمد) و (توحید) بخوان و در رکعت سوم

و چهارم هم به همین ترتیب عمل کن، پس از فراغت از

چهار رکعت و تسبیح حضرت زهرا عليها السلام بگو: اَللّٰهُمَّ اِنِّ

خدا یا اگر

كُنْتُ قَدْ عَصَيْتُكَ، فَاِنِّيْ قَدْ اطَّعْتُكَ فِي الْاِيْمَانِ مِنْنِي

کسی بوده ام که تو را معصیت کردم، در مقابل اطاعتت کردم در ایمانم به تو،

بِكَ، مَنَّا مِنْكَ عَلَيَّ، لَا مَنَّا مِنْنِيْ عَلَيَّ، وَ اطَّعْتُكَ فِيْ اِحْبَابِ

از باب منتهی که از سوی تو بر من است نه منتهی که از من بر توست، و اطاعتت کردم در محبوب ترین

الْاَشْيَاءِ لَكَ (اِلَيْكَ)، لَمْ اَتَّخِذْ لَكَ وُلْدًا، وَ لَمْ اَدْعُ لَكَ شَرِيْكًَا،

چیزها پیش تو، و آن اینکه مانند بی خردان فرزندی برای تو نگرفتم، و شریکی برایت نخواندم،

وَ قَدْ عَصَيْتُكَ فِيْ اَشْيَاءٍ كَثِيْرَةٍ، عَلَيَّ غَيْرِ وَجْهِ الْمُكَاْبِرَةِ لَكَ،

البته در بسیاری از امور معصیت تو را مرتکب شدم نه از روی عناد و دشمنی،

## اعمال سحر بزرگ کوفه

النَّبِيِّينَ . السَّلَامُ عَلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ ، وَذُرِّيَّتِهِ الطَّيِّبِينَ ، وَرَحْمَةً

الانبياء، سلام بر امير مومنان و نسل پاکش، و رحمت

اللَّهِ وَبَرَكَاتِهِ؛ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ فِي الْأَوَّلِينَ؛ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ فِي

و برکات خدا بر او باد، سلام بر شما در پیشینیان، سلام بر شما در

الْآخِرِينَ . السَّلَامُ عَلَى فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ . السَّلَامُ عَلَى الْأَيْمَةِ

پسینیان، سلام بر فاطمه زهرا، سلام بر امامان

الْمُهَادِينَ ، شُهِدَاءِ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ . السَّلَامُ عَلَى الرَّقِيبِ الشَّاهِدِ

هدایت کننده، گواهان خدا بر بندگانش، سلام بر دیده بان و گواه بر امتها

عَلَى الْأُمَمِ ، لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ . سپس نزد این ستون چهار

برای خدا پروردگار جهانیان.

رکعت نماز می خوانی، در رکعت اول (حمد) و (قدر) و در

رکعت دوم (حمد) و (توحید) بخوان و در رکعت سوم

و چهارم هم به همین ترتیب عمل کن، پس از فراغت از

چهار رکعت و تسبیح حضرت زهرا عليها السلام بگو: اللَّهُمَّ إِن

خدایا اگر

كُنْتُ قَدْ عَصَيْتُكَ ، فَإِنِّي قَدْ أَطَعْتُكَ فِي الْإِيمَانِ مِنِّي

کسی بوده‌ام که تو را معصیت کردم، در مقابل اطاعتت کردم در ایمانم به تو،

بِكَ ، مَنَّا مِنْكَ عَلَيَّ ، لَا مَنَّا مِنِّْي عَلَيْكَ ، وَ أَطَعْتُكَ فِي أَحَبِّ

از باب منتهی که از سوی تو بر من است نه منتهی که از من بر توست، و اطاعتت کردم در محبوب ترین

الْأَشْيَاءِ لَكَ (إِلَيْكَ) ، لَمْ أَتَّخِذْ لَكَ وَلَدًا ، وَلَمْ أَدْعُ لَكَ شَرِيكًا ،

چیزها پیش تو، و آن اینکه مانند بی خردان فرزندی برای تو نگرفتم، و شریکی برایت نخواندم،

وَ قَدْ عَصَيْتُكَ فِي أَشْيَاءٍ كَثِيرَةٍ ، عَلَى غَيْرِ وَجْهِ الْمُكَابَرَةِ لَكَ ،

البته در بسیاری از امور معصیت تو را مرتکب شدم نه از روی عناد و دشمنی،

## اعمال مسجذب بزرگ کوفه

وَلَا الْخُرُوجَ عَن (مِن) عُبُودِيَّتِكَ ، وَلَا الْجُحُودَ لِرُبُوبِيَّتِكَ ،

و نه از باب بیرون رفتن از عرضه بندگی ات، و نه از جهت انکار مقام ربوبیتت،

وَلَكِنِ اتَّبَعْتُ هَوَايَ ، وَ أَزَلَّنِي الشَّيْطَانُ بَعْدَ الْحُجَّةِ عَلَى

بلکه هوای نفسم را پیروی کردم و شیطان مرا لغزاند، آن هم بعد از حجت

وَالْبَيَانِ ، فَإِن تَعَذَّبَنِي فَبِذْنَوِي غَيْرِ ظَالِمٍ لِي ، وَإِن تَعَفُّ عَنِّي

و بیان تو بر من، پس اگر عذابم کنی، به خاطر گناهانم می باشد، و در این عذاب ستمکار به من نیستی و اگر از من

وَ تَرَحَّمَنِي ، فَبِجُودِكَ وَ كَرَمِكَ يَا كَرِيمٌ . اَللّٰهُمَّ اِنَّ ذُنُوْبِي

گذشت کنی و ترحم فرمایی تنها از روی جود و کرم توست ای کریم. خدایا برای گناهانم نمانده، مگر امید عفو،

لَمْ يَبْقَ لَهَا اِلَّا رَجَاءُ عَفْوِكَ ، وَقَدْ قَدَّمْتُ آتَةَ الْحِرْمَانِ ،

و اینک تقدیم می کنم ابزار محرومیت را که تهیدستی و نیاز من است،

فَاِنَّا اَسْأَلُكَ اَللّٰهُمَّ مَا لَا اَسْتَوْجِبُهُ ، وَ اَطْلُبُ مِنْكَ مَا

پس از تو خواستارم چیزی را که سزاوار آن نیستم، و از تو می طلبم آنچه را که

لَا اَسْتَحِقُّهُ . اَللّٰهُمَّ اِن تَعَذَّبَنِي فَبِذْنَوِي ، وَلَمْ تَظْلِمْنِي شَيْئًا ،

مستحقش نمی باشم. خدایا اگر عذابم کنی به گناهانم عذاب کردی، و هیچ ستمی بر من روا نداشتی،

وَ اِن تَغْفِرْ لِي ، فَخَيْرٌ رَّاحِمٍ اَنْتَ يَا سَيِّدِي . اَللّٰهُمَّ اَنْتَ اَنْتَ ،

و اگر مرا بیامرزی پس تو بهترین رحم کنندگانی ای آقای من. خدایا تو تویی

وَ اَنَا اَنَا ، اَنْتَ الْعَوَادُ بِالْمَغْفِرَةِ ، وَ اَنَا الْعَوَادُ بِالذَّنُوْبِ ، وَ اَنْتَ

و من منم، تو بسیار بازگشت کننده به آمرزشی، و من بسیار بازگشت کننده به گناهانم، و تو

الْمُتَّفَضِّلُ بِالْحَلِمِ ، وَ اَنَا الْعَوَادُ بِالْجَهْلِ . اَللّٰهُمَّ فَاِنِّي اَسْأَلُكَ

تفضل کننده ای از روی بردباری، و من بازگشت کننده ام از روی نادانی. خدایا پس من از تو درخواست می کنم

يَا كَنْزَ الضُّعْفَاءِ ، يَا عَظِيمَ الرَّجَاءِ ، يَا مُنْقِذَ الْغَرَقِيِّ ، يَا مُنْجِي

ای گنج ناتوانان، ای بزرگ امید، ای رهاننده غریقان، ای نجات

الْهَلَكِيِّ ، يَا مُمِيتَ الْاَحْيَاءِ ، يَا مُحْيِي الْمَوْتِي ؛ اَنْتَ اللهُ لَا اِلَهَ

هلاک شدگان، ای میراننده زندگان ای زنده کننده مردگان، تویی خدایی که معبودی

اِلَّا اَنْتَ ؛ اَنْتَ الَّذِي سَجَدَ لَكَ شُعَاعُ الشَّمْسِ ، وَ دَوِيُّ الْمَاءِ ،

جز تو نیست، تویی آن که برایت سجده کرد شعاع خورشید و خروش آب،

## اعمال سحر بزرگ کوفه

وَ حَفِيفُ الشَّجَرِ ، وَ نَوْرُ الْقَمَرِ ، وَ ظُلْمَةُ اللَّيْلِ ، وَ ضَوْؤُهُ

و صدای درخت، و نور ماه، و تاریکی شب و روشنایی

النَّهَارِ ، وَ خَفَقَانُ الطَّيْرِ ؛ فَاسْأَلْكَ اللَّهُمَّ يَا عَظِيمُ ، بِحَقِّكَ عَلَى

روز، و حرکت بال پرندگان، پس از تو درخواست می کنم خدایا، ای بزرگ به حقی که بر

مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الصَّادِقِينَ ، وَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الصَّادِقِينَ

محمد و خاندان صادقش داری، و به حقی که محمد و خاندان

عَلَيْكَ ، وَ بِحَقِّكَ عَلَى عَلِيٍّ ، وَ بِحَقِّ عَلِيٍّ عَلَيْكَ ، وَ بِحَقِّكَ عَلَى

بر تو دارند، و به حق تو بر علی، و به حق علی بر تو، و به حق تو بر

فَاطِمَةَ ، وَ بِحَقِّ فَاطِمَةَ عَلَيْكَ ، وَ بِحَقِّكَ عَلَى الْحَسَنِ ، وَ بِحَقِّ

فاطمه، و به حق فاطمه بر تو، و به حق تو بر حسن، و به حق

الْحَسَنِ عَلَيْكَ ، وَ بِحَقِّكَ عَلَى الْحُسَيْنِ ، وَ بِحَقِّ الْحُسَيْنِ

حسن بر تو، و به حق و بر حسین، و به حق حسین

عَلَيْكَ ، فَإِنَّ حُقُوقَهُمْ عَلَيْكَ مِنْ أَفْضَلِ إِنْعَامِكَ عَلَيْهِمْ ،

بر تو، که حقوق ایشان بر تو از برترین نعمت دادن تو بر آنهاست،

وَ بِالشَّانِ الَّذِي لَكَ عِنْدَهُمْ ، وَ بِالشَّانِ الَّذِي لَهُمْ عِنْدَكَ ، صَلِّ

و به حق شأنی که برای تو نزد ایشان است، و به شأنی که برای آنان نزد توست بر ایشان

عَلَيْهِمْ يَا رَبِّ ، صَلَاةً دَائِمَةً مُنْتَهَى رِضَاكَ ، وَ اغْفِرْ لِي بِهِمْ

درود فرست ای پروردگار، درودی پاینده تا نهایت خشنودی ات، و به حق آنان بر من بیامرز

الذُّنُوبَ الَّتِي بَيْنِي وَ بَيْنَكَ ، وَ أَرْضِ عَنِّي خَلْقَكَ ، وَ ائْتِمِ عَلَيَّ

گناهای را که بین من و توست، و بندگانت را از من راضی کن، و نعمتت را بر من

نِعْمَتِكَ ، كَمَا ائْتَمَّتْهَا عَلَى آبَائِي مِنْ قَبْلُ ، وَ لَا تَجْعَلْ لِأَحَدٍ مِنْ

کامل فرما، چنان که از پیش بر پدرانم کامل کردی، و برای احدی

الْمَخْلُوقِينَ عَلَيَّ فِيهَا امْتِنَانًا ، وَ ائْتِمِ عَلَيَّ كَمَا مَنَنْتَ عَلَيَّ مِنْ

از بندگانت در آن بر من منتی قرار مده، و بر من منت نه، چنان که از پیش

قَبْلُ ؛ يَا كَهَيْعِصَ (كاف، هه، يه، عين، صاد). اللَّهُمَّ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَيَّ

بر پدرانم منت نهادی، ای کههعیص. خدایا چنان که بر محمد

## اعمال مسجذب بزرگ کوفه

مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، فَاسْتَجِبْ لِي دُعَائِي فِيمَا سَأَلْتُ؛ يَا كَرِيمُ يَا كَرِيمُ يَا

و خاندانش درود فرستی، دعایم را در آنچه از تو درخواست کردم اجابت کن، ای کریم، ای کریم، ای

كَرِيمُ. پس به سجده برو، و در سجده بگو: يَا مَنْ يَقْدِرُ عَلَيَّ

کریم. ای آن که بر آوردن

حَوَائِجِ السَّائِلِينَ، وَ يَعْلَمُ مَا فِي ضَمِيرِ الصَّامِتِينَ؛ يَا مَنْ

حاجات خواهندگان قدرت دارد، و آنچه در نهاد لب فروستگان است می داند، ای به آن که به تفسیر

لَا يَحْتَاجُ إِلَى التَّفْسِيرِ؛ يَا مَنْ يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي

محتاج نمی گردد، ای آن که می داند خیانت دیده ها را و آنچه که سینه ها

الصُّدُورُ؛ يَا مَنْ أَنْزَلَ الْعَذَابَ عَلَى قَوْمِ يُونُسَ وَهُوَ يُرِيدُ أَنْ

پنهان کند، ای آن که عذاب را بر قوم یونس فرو فرستاد، و اراده داشت آنان را

يُعَذِّبَهُمْ، فَدَعَاؤُهُ وَتَضَرَّعُوا إِلَيْهِ فَكَشَفَ عَنْهُمْ الْعَذَابَ،

عذاب کند، ولی او را خواندند، و به درگهش زاری کردند پس عذاب را از آنان برطرف ساخت

وَمَتَّعَهُمْ إِلَىٰ حِينٍ، قَدْ تَرَىٰ مَكَانِي، وَتَسْمَعُ دُعَائِي، وَتَعْلَمُ

و تا مدتی از زندگی بهره مندشان نمود البته جایم را می بینی، و دعایم را می شنوی،

سِرِّي وَعَلَانِيَتِي وَحَالِي، صَلَّىٰ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَآكْفِنِي

و نهان و آشکار حالم را می دانی، بر محمد و خاندان محمد درود فرست، و مرا کفایت کن

مَا أَهَمَّنِي مِنْ أَمْرِ دِينِي وَدُنْيَايَ وَآخِرَتِي.

از آنچه به اندوهم برده، از کار دین و دنیا و آخرت.

پس هفتاد مرتبه بگو: يَا سَيِّدِي؛ آنگاه سر از سجده بردار

و بگو: يَا رَبِّ، أَسْأَلُكَ بَرَكَتَهُ هَذَا الْمَوْضِعِ وَبَرَكَتَةَ أَهْلِهِ،

پروردگارا از تو درخواست می کنم برکت جایگاه، و برکت اهلس را، و

وَ أَسْأَلُكَ أَنْ تَرْزُقَنِي مِنْ رِزْقِكَ، رِزْقًا حَلَالًا طَيِّبًا، تَسْوِقُهُ

از تو درخواست می خواهم که نصیب کنی از روزیات روزی حلال و پاکیزه، که سوق دهی آن را به سوی من،

إِلَيَّ بِجَوْلِكَ وَقُوَّتِكَ، وَأَنَا خَائِضٌ فِي عَافِيَةِ؛ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

به جنبش و نیرویت، درحالی که من در تندرستی کامل فرو رفته باشم ای مهربان ترین مهربانان.

## اعمال سحر بزرگ کوفه

مؤلف گوید: در کتاب «مزار قدیم» در دعای این مقام بعد از «یا کریم یا کریم یا کریم» و پیش از سجده ذکر شده دعای «اللَّهُمَّ يَا مَنْ نُحَلُّ بِهِ عُقْدَ الْمَكَارِهِ» که از دعاهای صحیفه سجادیّه است و متن آن در باب اول در ضمن دعاهای ایمنی از شرّ دشمنان و بلاها و ترس گذشت [صفحه ۲۹۲]. پس از آن فرمود: آنگاه بگو:

اللَّهُمَّ إِنَّكَ تَعْلَمُ وَلَا أَعْلَمُ ، وَتَقْدِرُ وَلَا أَقْدِرُ ، وَأَنْتَ عَلَّامُ

خدایا تو می دانی و من نمی دانم ، و تو می توانی و من نمی توانم ، و تو دانای

الْغُيُوبِ ، صَلِّ اللَّهُمَّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ ، وَاعْفِرْ لِي

غیبهایی ، خدایا بر محمد و خاندان محمد درود فرست ، و مرا ببامرز و به من

وَارْحَمْنِي ، وَتَجَاوَزْ عَنِّي ، وَتَصَدَّقْ عَلَيَّ مَا أَنْتَ أَهْلُهُ ؛

رحم کن ، و از من درگذر ، و بر من تصدق کن آنچه را تو سزاوار آنی

يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ . سپس به سجده برو و بگو: «يَا مَنْ يَقْدِرُ

ای مهربان ترین مهربانان.

عَلَى حَوَائِجِ السَّائِلِينَ» تا آخر دعا. و نیز آگاه باش احادیث

بسیار در فضیلت ستون هفتم وارد شده. شیخ کلینی به سند معتبر روایت کرده: امیرمؤمنان عليه السلام، رو به این ستون نماز می خواند و چنان نزدیک به آن می ایستاد، که بین آن حضرت و ستون فاصله در حدّی بود که بزی عبور کند و در روایت معتبر دیگر وارد شده: هر شب شصت هزار فرشته، از

## اعمال مسجد بزرگ کوفه

عالم بالا نازل می‌شوند و کنار ستون هفتم نماز می‌خوانند و این به صورتی است که تا قیامت به هر شصت هزار نفر یک بار نوبت می‌رسد و فرصتی برای مراجعه دوباره آنان نیست. در حدیث معتبر از امام صادق علیه السلام آمده: که ستون هفتم مقام حضرت ابراهیم است. شیخ کلینی در کتاب کافی به سند صحیح از ابو اسماعیل سراج روایت کرده: معاویه بن وهب دست مرا گرفت و گفت: ابو حمزه ثمالی دست مرا گرفت و گفت: اصبع بن بناته دست مرا گرفت و ستون هفتم را به من نشان داد و گفت: این ستون مقام حضرت امیرمؤمنان علیه السلام است که نزد آن نماز می‌خواند و امام مجتبی علیه السلام کنار ستون پنجم نماز می‌خواند و وقتی امیرمؤمنان علیه السلام حضور نداشت، امام مجتبی علیه السلام به جای آن حضرت نماز اقامه می‌کرد و آن از درکنده است در هر صورت، اخبار در فضیلت این ستون بسیار است و بنای ما بر اختصار می‌باشد.

**عمل ستون پنجم:** از جمله مواضع ممتاز مسجد کوفه ستون پنجم است، که باید کنار آن نماز بخوانند و حاجات خود را از خدا بطلبند زیرا در روایات معتبر وارد شده: محل نماز حضرت ابراهیم خلیل بوده و با روایات دیگر منافات ندارد، زیرا ممکن است آن حضرت در همه این مواضع نماز

## اعمال سحر بزرگ کوفه

خوانده باشد، در حدیث معتبر از امام صادق علیه السلام روایت شده: ستون پنجم مقام جبرئیل است و از روایت سطور گذشته استفاده می‌شود که مقام امام مجتبی علیه السلام است، در نهایت آنچه از احادیث فهمیده می‌شود، این است که محل ستون هفتم و پنجم از سایر مواضع مسجد شریف تر است. سید ابن طاووس گفته است: نزد ستون پنجم دو رکعت نماز بخوان به حمد و هر سوره که خواهی، و پس از سلام و تسبیح بگو: **اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِجَمِيعِ أَسْمَائِكَ كُلِّهَا، مَا**

خدایا از تو می‌خواهم به حق تمام نامهایت آنچه از

**عَلِمْنَا مِنْهَا وَ مَا لَا نَعْلَمُ ، وَ أَسْأَلُكَ بِسْمِكَ الْعَظِيمِ الْأَعْظَمِ ،**

انها دانسته‌ایم و آنچه نمی‌دانیم، و از تو درخواست می‌کنم به حق نام بزرگ و بزرگ‌ترت

**الْكَبِيرِ الْأَكْبَرِ ، الَّذِي مَن دَعَاكَ بِهِ أَجَبْتَهُ ، وَ مَن سَأَلَكَ**

و کبیر و اکبرت، که هر کس تو را به آن خواند، جوابش را دادی، و هر که به آن از تو درخواست کرد

**بِهِ أَعْطَيْتَهُ ، وَ مَن اسْتَنْصَرَكَ بِهِ نَصَرْتَهُ ، وَ مَن اسْتَغْفَرَكَ بِهِ**

عطایش نمودی، و هر که به آن از تو یاری طلبید یاری‌اش کردی، و هر که به آن از تو آمرزش خواست

**غَفَرْتَ لَهُ ، وَ مَن اسْتَعَانَكَ بِهِ أَعَنْتَهُ ، وَ مَن اسْتَرْزَقَكَ بِهِ**

او را آمرزدی، و هر که به آن از تو کمک طلبید کمکش کردی، و هر که به آن از تو درخواست

**رَزَقْتَهُ ، وَ مَن اسْتَغَاثَكَ بِهِ أَغَثْتَهُ ، وَ مَن اسْتَرْحَمَكَ بِهِ**

روزی کرد روزی‌اش دادی، و هر که به آن از تو فریادرسی طلبید به فریادش رسیدی، و هر که به آن از تو رحم

**رَحِمْتَهُ ، وَ مَن اسْتَجَارَكَ بِهِ أَجَرْتَهُ ، وَ مَن تَوَكَّلَ عَلَيْكَ بِهِ**

خواست رحمتش فرمودی، و هر که به آن از تو پناه جست پناهِش دادی، و هر که به آن بر تو توکل کرد،

**كَفَيْتَهُ ، وَ مَن اسْتَعَصَمَكَ بِهِ عَصَمْتَهُ ، وَ مَن اسْتَنْقَذَكَ بِهِ**

کفایتش نمودی، و هر که به آن از تو نگهداری خواست، نگهداری‌اش کردی، و هر که به آن از تو رهایی

## اعمالِ سبِّ بزرگ کوفه

مِنَ النَّارِ أَنْقَذْتَهُ ، وَمَنْ اسْتَعَطَفَكَ بِهِ تَعَطَّفْتَ لَهُ ، وَمَنْ

از آتش خواست نجاتش دادی، و هر که به آن از تو تقاضای عطف نمود، به او عطف فرمودی،

أَمَّاكَ بِهِ أَعْطَيْتَهُ ، الَّذِي اتَّخَذَتْ بِهِ آدَمَ صَفِيًّا ، وَنَوْحًا نَجِيًّا ،

و هر که به آن تو را آرزو کرد، عطایش کردی، نامی که با آن آدم را برگزیده، و نوح را راهی یافته،

وَأَبْرَاهِيمَ خَلِيلًا ، وَمُوسَى كَلِيمًا ، وَعِيسَى رُوحًا ، وَمُحَمَّدًا حَبِيبًا ،

و ابراهیم را دوست، و موسی را همسخن، و عیسی را روح، و محمد را محبوب،

وَعَلِيًّا وَصِيًّا ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ ، أَنْ تَقْضَى لِي حَوَائِجِي ،

و علی را جانشین برگزفته، درود خدا بر همه آنها به حق آن نامها که حاجاتم را برآوردی،

وَتَعْفُو عَمَّا سَلَفَ مِنْ ذُنُوبِي ، وَتَتَفَضَّلَ عَلَيَّ بِمَا أَنْتَ أَهْلُهُ ،

و از آنچه از گناهان از من گذشته درگذری، و بر من تفضل کنی به آنچه تو سزاوار آنی،

وَلِجَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ، لِلدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ؛ يَا مُفَرِّجَ هَمِّ

و نیز به تمام مردان و زنان با ایمان در دنیا و آخرت، ای زدا کننده اندوه

الْمُهْمومِينَ ، وَيَا غِيَاثَ الْمَلْهُوفِينَ ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ ؛ سُبْحَانَكَ

اندوهگینان، ای فریادرس ستمدیدگان، معبودی جز تو نیست، منزهی

يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ . مؤلف گوید: از امام صادق عَلَيْهِ السَّلَامُ روایت

تو ای پروردگار جهانیان.

شده: به بعضی از اصحاب خود فرمودند: نزد ستون پنجم دو

رکعت نماز بخوان، که آن مصلائی ابراهیم است و بگو:

السَّلَامُ عَلَيَّ أَيْنَا آدَمَ وَ أَمِنَا حَوَاءَ تا آخر، نزدیک به آنچه که

کنار ستون هفتم، به طرف قبله خواندی.

عمل ستون سوم: که مقام حضرت زین العابدین عَلَيْهِ السَّلَامُ است.

آنگاه به جانب دگه زین العابدین عَلَيْهِ السَّلَامُ حرکت کن و آن در

کنار ستون سوم است، از جانب متصل به باب کننده. مؤلف

## اعمال سحر بزرگ کوفه

گوید: این مقام از طرف قبله برابر با دگه باب امیرمؤمنان علیه السلام و از طرف غرب مقابل با باب کِنده بوده که مسدود شده است و گفته شده که شایسته است نماز به اندازه پنج زراع دورتر از ستون خوانده شود، زیرا دگه در آن محل بوده است. به هر حال در آنجا دو رکعت نماز به حمد و هر سوره که خواهی بجای آر و پس از سلام و تسبیح حضرت زهرا علیها السلام بگو: بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ . اَللّٰهُمَّ

به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانی اش همیشگی است، خدا یا

اِنَّ ذُنُوْبِيْ قَدْ كَثُرَتْ ، وَ لَمْ يَبْقَ لَهَا اِلَّا رَجَاءُ عَفْوِكَ ،  
گناهانم زیاد شده، و برای آنها جز امید عفوگ نمانده،

وَ قَدْ قَدَّمْتُ اِلَآءَ الْحِرْمَانِ اِلَيْكَ ، فَاِنَّا اَسْأَلُكَ اللّٰهُمَّ مَا  
اکنون ابزار محرومیت را که تهیدستی و نیازمندی است تقدیم کردم خدا یا از تو می خواهم آنچه را

لَا اَسْتَوْجِبُهُ ، وَ اَطْلُبُ مِنْكَ مَا لَا اَسْتَحِقُّهُ . اَللّٰهُمَّ اِنْ  
سزاوارش نیستم، و از تو می طلبم آنچه را مستحقش نمی باشم. خدا یا اگر

تُعَذِّبْنِيْ فَبِذُنُوْبِيْ ، وَ لَمْ تَظْلِمْنِيْ شَيْئًا ، وَ اِنْ تَغْفِرْ لِيْ فَخَيْرُ  
عذابم کنی علت عذاب گناهان من است، به من هیچ ستمی نکردی، و اگر مرا ببخشی، پس تو بهترین

رَاحِمٍ اَنْتَ يَا سَيِّدِيْ . اَللّٰهُمَّ اَنْتَ اَنْتَ ، وَ اَنَا اَنَا ، اَنْتَ الْعَوَادُ  
رحم کننده گانی، ای آقای من، خدا یا تو تویی و من منم، تو بسیار معتاد

بِالْمَغْفِرَةِ ، وَ اَنَا الْعَوَادُ بِالذُّنُوْبِ ، وَ اَنْتَ الْمُتَّفَضِّلُ بِالْحِلْمِ ، وَ اَنَا  
به آمرزشی، و من بسیار معتاد به گناهانم، تویی که تفضل می کنی به بردباری، منم که بسیار

الْعَوَادُ بِالْجَهْلِ . اَللّٰهُمَّ فَاِنِّيْ اَسْأَلُكَ يَا كَنْزَ الضُّعْفَاءِ ، يَا عَظِيْمَ  
معتادم به نادانی. خدا یا از تو درخواست می کنم ای گنج ناتوانان، ای بزرگ

## اعمال مسجذبزرگ کوفه

الرَّجَاءِ ، يَا مُنْقِذَ الْغَرَقِيِّ ، يَا مُنْجِيَ الْهَلَكِيِّ ، يَا مُمِيتَ الْأَحْيَاءِ ،

امید ای دستگیر غریقان، ای نجات‌دهنده هلاک‌شدگان، ای میراننده زندگان،

يَا مُحْيِيَ الْمَوْتَى ؛ أَنْتَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ ؛ أَنْتَ الَّذِي سَجَدَ

ای زنده‌کننده مردگان، تویی خدایی که معبودی جز تو نیست، تویی که سجده کرد

لَكَ شُعَاعُ الشَّمْسِ ، وَ نَوْرُ الْقَمَرِ ، وَ ظِلْمَةُ اللَّيْلِ ، وَ ضَوْءُ

برایت شعاع خورشید، و نور ماه، و تاریکی شب، و روشنی

النَّهَارِ ، وَ خَفَقَاتُ الطَّيْرِ ، فَاسْأَلُكَ اللَّهُمَّ يَا عَظِيمَ ، بِحَقِّكَ

روز، و حرکت بال پرندگان، از تومی خواهم ای بزرگ به حق تو

يَا كَرِيمُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الصَّادِقِينَ ، وَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الصَّادِقِينَ

ای کریم بر محمد و اهل بیت صادقش، و به حق محمد و اهل بیت صادقش

عَلَيْكَ ، وَ بِحَقِّكَ عَلَى عَلِيٍّ ، وَ بِحَقِّ عَلِيٍّ عَلَيْكَ ، وَ بِحَقِّكَ عَلَى

بر تو، و به حق تو بر علی، و به حق علی بر تو، و به حق تو بر

فَاطِمَةَ ، وَ بِحَقِّ فَاطِمَةَ عَلَيْكَ ، وَ بِحَقِّكَ عَلَى الْحَسَنِ ، وَ بِحَقِّ

فاطمه و به حق فاطمه بر تو و به حق تو بر حسن و به حق

الْحَسَنِ عَلَيْكَ ، وَ بِحَقِّكَ عَلَى الْحُسَيْنِ ، وَ بِحَقِّ الْحُسَيْنِ عَلَيْكَ ،

حسن بر تو، و به حق تو بر حسین، و به حق حسین بر تو،

فَإِنَّ حُقُوقَهُمْ مِنْ أَفْضَلِ أَنْعَامِكَ عَلَيْهِمْ ، وَ بِالشَّانِ الَّذِي

همانا حقوق ایشان از برترین نعمت‌بخشیهای تو بر آنان است، و به حق شأنی که برای

لَكَ عِنْدَهُمْ ، وَ بِالشَّانِ الَّذِي لَهُمْ عِنْدَكَ ، صَلَّى يَا رَبِّ عَلَيْهِمْ ،

تو نزد آنان است، و شأنی که برای آنان نزد توست، درود فرست ای پروردگار بر ایشان،

صَلَاةً دَائِمَةً مُنْتَهَى رِضَاكَ ، وَ اغْفِرْ لِي بِهِمُ الذُّنُوبَ الَّتِي بَيْنِي

درودی دائمی تا نهایت خشنودیت، و به حق ایشان گناهانی که بین من و توست

وَ بَيْنَكَ ، وَ أْتِمِ نِعْمَتَكَ عَلَيَّ ، كَمَا أْتَمَمْتَهَا عَلَى آبَائِي مِنْ قَبْلُ ؛ يَا

بر من بخش، و نعمت را بر من کامل کن چنان‌که بر پدرانم از پیش کامل کردی

كَهَيْعِصَ (كاف، ها، یا، عین، صاد). اللَّهُمَّ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى مُحَمَّدٍ

ای که‌هی‌عص. خدایا چنان‌که بر محمد و خاندان محمد

## اعمال مسجد بزرگ کوفه

وَأَلِ مُحَمَّدٍ، فَاسْتَجِبْ لِي دُعَائِي فِيمَا سَأَلْتُكَ. پس به سجده برو و

درود فرستادی، در آنچه از تو خواستم دعایم را اجابت کن.

طرف راست صورت را بر زمین بگذار و بگو: یا سیدی یا سیدی

ای آقای من، ای آقای من،

یا سیدی، صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاعْفِرْ لِي وَاعْفِرْ لِي.

آقای من، بر محمد و خاندان محمد درود فرست، و مرا ببامرز و مرا ببامرز

و این کلمات را با خشوع و گریه بسیار بگو، آنگاه طرف

چپ صورت را بر زمین بگذار و باز این کلمات را بگو، پس

دعا کن به آنچه که خواهی. مؤلف گوید: برپایه بعضی

مجموعه‌های غیر معتبر و مشهور بین مردم، آن است که

در این مقام بجا می‌آورند عملی را که امام صادق عَلَيْهِ السَّلَامُ تعلیم

یکی از اصحاب خود نموده، ولی این عمل مقید به این مقام

نیست. و کیفیت آن این است که از آن حضرت نقل شده

که به بعضی از اصحاب خود فرمودند: آیا بامداد دنبال

حاجتی نمی‌روی که به مسجد بزرگ کوفه گذر کنی؟

عرض کرد چرا، فرمود: در آن مسجد چهار رکعت

نماز بخوان و بگو: اَللهِي اِنْ كُنْتُ قَدْ عَصَيْتُكَ، فَانِي

معبودم اگر من کسی بوده‌ام که تو را معصیت کردم، در مقابل

قَدْ اطَّعْتُكَ فِي اَحَبِّ الاشْيَاءِ اِلَيْكَ، لَمْ اتَّخِذْ لَكَ وَلَدًا،

در محبوب‌ترین چیزها به نزد تو اطاعتت کردم، و آن اینکه در اعتقادم برای تو فرزندی نگرفتم،

## اعمال مسجد بزرگ کوفه

وَلَمْ أَدْعُ لَكَ شَرِيكًا ، وَقَدْ عَصَيْتُكَ فِي أَشْيَاءَ كَثِيرَةٍ ،

و شریک برایت نخواندم البته در بسیاری از امور معصیت تو را کرده‌ام،

عَلَى غَيْرِ وَجْهِ الْمُكَابَرَةِ لَكَ ، وَلَا الْإِسْتِكْبَارِ عَنِ عِبَادَتِكَ ،

نه به رسم دشمنی با تو، و نه از باب تکبر کردن از بندگی‌ات،

وَلَا الْجُحُودَ لِرُبُوبِيَّتِكَ ، وَلَا الْخُرُوجَ عَنِ (مِنْ) الْعُبُودِيَّةِ

و نه از جهت انکار ربوبیت و نه به خاطر خروج از عرصه

لَكَ ، وَلَكِنْ اتَّبَعْتُ هَوَايَ ، وَأَزَلَّنِي الشَّيْطَانُ بَعْدَ الْحُجَّةِ

بندگی، ولی از هوای نفسم پیروی کرده‌ام و بعد از برهان و بیان، شیطان

وَالْبَيَانِ ، فَإِنْ تُعَذِّبْنِي فَبِذُنُوبِي غَيْرِ ظَالِمٍ أَنْتَ لِي ، وَإِنْ تَعْفُ

مرا لغزاند، در نتیجه اگر عذابم کنی، به گناهانم عذابم کردی و ستمکار بر من نیستی، و اگر از من گذشت کنی

عَنِّي وَتَرْحَمْنِي ، فَبِحُودِكَ وَكَرَمِكَ يَا كَرِيمُ . وَ هَمِچْنِینِ

و به من ترحم فرمایی به جود و کرمت با من معامله کردی ای کریم. و همچنین

مِی گویی: عَدَوْتُ بِحَوْلِ اللَّهِ وَقُوَّتِهِ ، عَدَوْتُ بِغَيْرِ حَوْلٍ

صبح کردم به نیرو و قدرت خدا، صبح کردم بدون حول

مِنِّي وَلَا قُوَّةَ ، وَلَكِنْ بِحَوْلِ اللَّهِ وَقُوَّتِهِ . يَا رَبِّ ، أَسْأَلُكَ

و قوت خویش، ولی به حول و قوت خدا، ای پروردگار از تو می‌خواهم

بِرَكَّةٍ هَذَا الْبَيْتِ وَبِرَكَّةِ أَهْلِهِ ، وَأَسْأَلُكَ أَنْ تَرْزُقَنِي

برکت این خانه و اهلس را، و از تو درخواست می‌کنم که روزی

رِزْقًا حَلَالًا طَيِّبًا ، تَسْوِقُهُ إِلَيَّ بِحَوْلِكَ وَقُوَّتِكَ ، وَأَنَا خَائِضٌ

حلال و پاکیزه نصیبم کنی، که مرا به جانب حول و قوت تو سوق دهد درحالی که من در سلامتی

(خَائِضٌ) فِي عَافِيَّتِكَ .

کاملت غوطه‌ور باشم.

شیخ شهید و محمد بن مشهدی این عمل را برای صحن

مسجد پس از عمل ستون چهارم ذکر کرده‌اند، در دو

رکعت اول حمد و توحید و در دو رکعت دیگر حمد و اِنَّا

## اعمال سحر بزرگ کوفه

آنزکناه و پس از سلام، تسبیح حضرت زهرا عَلَيْهَا السَّلَام را بگو. در حدیث معتبر از ابو حمزه ثمالی نقل شده: که روزی در مسجد کوفه نشسته بودم، ناگاه دیدم شخصی از در کوفه وارد شد، از همه کس خوشروتر و خوشبوتر و پاکیزه جامه‌تر عمامه به سر بسته و پیراهن و درّاعه پوشیده و دو نعل عربی در پای مبارکش بود، نعلین را از پا درآورد، و نزد ستون هفتم ایستاد و دستها را تا برابر گوش بالا برد، و تکبیری گفت که تمام موهای من از دهشت آن راست ایستاد، پس چهار رکعت نماز خواند، و رکوع و سجودش را نیکو انجام داد، سپس این دعا را خواند: اَللّٰهُمَّ اِن كُنْتَ قَدْ عَصَيْتُكَ دَعَا رَا اِدَامَه دَاد تَا رَسِيْد بَه يَا كَرِيْمُ دَر اِيْنَجَا بَه سَجْدَه رَفْت و مَكْرَر يَا كَرِيْمُ كَفْت بَه اِنْدَا زَهَا ي كَه يَك نَفْس رَا پَر كِنْد، اَنگَاه دَر سَجْدَه اَش كَفْت يَا مَن يَقْدِرُ عَلٰى حَوَائِجِ السَّائِلِيْنَ و دَعَا رَا اِدَامَه دَاد تَا هَفْتَاد مَرْتَبَه يَا سَيِّدِي كَه دَر اَعْمَالِ سَتُوْنِ هَفْتَمِ ذَكْر شَد، چُوْن سَر اَز سَجْدَه بَر دَا شْت و مَن بَه دَقْت مَلَا حِظَه كَرْدَم، دِيْدَم حَضْرَت زِيْنِ الْعَابِدِيْنَ عَلَيْهِ السَّلَام اَسْت، دَسْتَهَا ي مَبَارَكْش رَا بُوْسِيْدَم و پَر سِيْدَم بَرَا ي چَه اِيْنَجَا اَمْدِيْد، فَرْمُوْد بَرَا ي اَنچَه دِيْدِي يَعْنِي نَمَاز دَر مَسْجِدِ كُوفَه. دَر رَوَايَتِي كَه دَر ذِيْلِ زِيَارَتِ هَفْتَمِ [صَفْحَه ۸۸۷] نَقْل كَرْدِيْم اِيْنِ مَطْلَب

## اعمال مسجد بزرگ کوفه

هم بود که ابو حمزه را با خود به زیارت امیر مؤمنان علیه السلام برد. اعمال باب الفرج معروف به مقام نوح علیه السلام: چون از عمل ستون سوم فارغ شدی، به دکه باب امیر مؤمنان علیه السلام برو، و آن صُفّه‌ای است متصل به دری که از مسجد، به سوی خانه امیر مؤمنان علیه السلام باز می‌شده است. پس چهار رکعت نماز بخوان به حمد و هر سوره که خواستی، چون فارغ شدی، تسبیح حضرت زهرا علیها السلام را بجا آور، و بگو:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ ، وَاقْضِ حَاجَتِي يَا اللَّهُ .

خدایا درود فرست بر محمد و خاندان محمد، و حاجتم را برآور ای خدا،

يَا مَنْ لَا يَخِيبُ سَائِلَهُ ، وَلَا يَنْفَدُ نَائِلُهُ ، يَا قَاضِيَ الْحَاجَاتِ ،

ای آن که سؤال کننده‌اش هرگز ناامید نمی‌شود و عطایش به پایان نمی‌رسد، ای برآورنده حاجات،

يَا مُجِيبَ الدَّعَوَاتِ ، يَا رَبَّ الْأَرْضِينَ وَالسَّمَاوَاتِ ، يَا كَاشِفَ

ای اجابت کننده دعاها، ای پروردگار زمینها و آسمانها ای برطرف کننده

الْكُرْبَاتِ ، يَا وَاسِعَ الْعَطِيَّاتِ ، يَا دَافِعَ النِّقَمَاتِ ، يَا مُبَدِّلَ

گرفتاریها، ای بخشایشگر عطاها، ای دفع کننده کیفرها، ای تبدیل کننده

السَّيِّئَاتِ حَسَنَاتٍ ، عُدْ عَلَيَّ بِطَوْلِكَ وَفَضْلِكَ وَاحْسَانِكَ ،

بدیها به خوبیها، با عطا و فضل و احسانت به سوی من بازگرد،

وَاسْتَجِبْ دُعَائِي فِيمَا سَأَلْتُكَ وَطَلَبْتُ مِنْكَ ، بِحَقِّ نَبِيِّكَ

و اجابت کن دعایم را، در آنچه از تو خواستم و از تو طلبیدم، به حق پیامبر

وَ وَصِيِّكَ وَ أَوْلِيَائِكَ الصَّالِحِينَ .

و وصی و اولیا و شایسته‌ات.

چگونگی نمازی دیگر در این مقام: و آن دو رکعت است،

# اعمال سحر بزرگ کوفه

پس از سلام و تسبیح بگو:

اللَّهُمَّ إِنِّي حَلَلْتُ بِسَاحَتِكَ ، لِعِلْمِي بِوَحْدَانِيَّتِكَ

خدایا به آستانت ، فرود آمدم ، به خاطر دانشم ، به یگانگی

وَصَمَدَانِيَّتِكَ ، وَأَنَّهُ لَا قَادِرَ عَلَىٰ قَضَائِ حَاجَتِي غَيْرُكَ ،

و بی نیازی ات ، و اینکه توانایی نیست جز تو بر آوردن حاجتم ،

وَقَدْ عَلِمْتُ يَا رَبِّ ، أَنَّهُ كَلَّمَا شَاهَدْتُ نِعْمَتَكَ عَلَيَّ ،

ای پروردگارم دانستم که هر زمان نعمت را بر خود مشاهده کردم ،

إشْتَدَّتْ فَاقْتِي إِلَيْكَ ، وَقَدْ طَرَقَنِي يَا رَبِّ مِنْ مُهِمِّ أَمْرِي

نیازمندی ام به توفیق العاده تر شده ، اینک ای پروردگارم از کارهای مهم

مَا قَدْ عَرَفْتَهُ ، لِأَنَّكَ عَالِمٌ غَيْرُ مُعَلِّمٍ ، وَأَسْأَلُكَ بِالِاسْمِ الَّذِي

چیزی عارض من شده که تو آن را می دانی ، زیرا تو عالم بدون معلمی از تو درخواست می کنم به حق آن نامی

وَضَعْتَهُ عَلَى السَّمَاوَاتِ فَانْشَقَّتْ ، وَعَلَى الْأَرْضِينَ فَانْبَسَطَتْ ،

که بر آسمانها نهادی و شکافته شدند ، و بر زمینها نهادی و گسترده گشتند

وَعَلَى النُّجُومِ فَانْتَشَرَتْ ، وَعَلَى الْجِبَالِ فَاسْتَقَرَّتْ ، وَأَسْأَلُكَ

و بر ستارگان نهادی و پخش شدند ، و بر کوهها نهادی و مستقر گشتند ، و از تو درخواست می کنم

بِالِاسْمِ الَّذِي جَعَلْتَهُ عِنْدَ مُحَمَّدٍ وَعِنْدَ عَلِيٍّ ، وَعِنْدَ الْحَسَنِ

به حق نامی که قرار دادی نزد محمد و علی و نزد حسن

وَعِنْدَ الْحُسَيْنِ ، وَعِنْدَ الْأَيَّمَّةِ كُلِّهِمْ ، صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ

و حسین و همه امامان درود خدا بر همه

أَجْمَعِينَ ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ ، وَأَنْ تَقْضِيَ لِي

ایشان ، اینکه بر محمد و خاندان محمد درود فرستی ، و ای پروردگار حاجتم

يَا رَبِّ حَاجَتِي ، وَتُيَسِّرَ عَسِيرَهَا ، وَتُكْفِينِي مُهِمَّهَا ،

را بر ایمن برآوری و آسان کنی دشوار آن را ، و مهم آن را کفایت نمایی ،

وَتَفْتَحَ لِي قُفْلَهَا ، فَإِنْ فَعَلْتَ ذَلِكَ فَلَكَ الْحَمْدُ ، وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ

و قفل آن را بر ایمن بگشایی ، اگر این کار را انجام دهی پس تو را سپاس ، و اگر انجام ندهی

## اعمال مسجّد بزرگ کوفه

فَلَكَ الْحَمْدُ ، غَيْرَ جَائِرٍ فِي حُكْمِكَ ، وَلَا حَائِفٍ فِي عَدْلِكَ .

باز هم تو را سپاس، که ستمکار در حکم، و متجاوز از عدلت نیستی

پس طرف راست صورت را بر زمین می گذاری و می گویی:

اللَّهُمَّ إِنَّ يُونُسَ بْنَ مَتَّى عَبْدَكَ وَنَبِيَّكَ ، دَعَاكَ فِي بَطْنِ

خدایا یونس بن متی بنده و پیامبرت تو را در شکم

الْحَوْتِ ، فَاسْتَجَبْتَ لَهُ ، وَأَنَا أَدْعُوكَ فَاسْتَجِبْ لِي ، بِحَقِّ مُحَمَّدٍ

ماهی خواند، دعایش را اجابت کردی، و من هم تو را می خوانم پس دعایم را اجابت کن به حق محمد

وَأَلِ مُحَمَّدٍ . آنگاه به آنچه می خواهی دعا کن ، سپس طرف

و خاندان محمد

چپ صورت را بر زمین بگذار و بگو: اللَّهُمَّ إِنَّكَ أَمَرْتَ

به دعا خدایا

بِالدُّعَاءِ ، وَتَكَفَّلْتَ بِالْإِجَابَةِ ، وَأَنَا أَدْعُوكَ كَمَا أَمَرْتَنِي ،

امر کردی، و اجابتش را عهده دار شدی، و من چنان که دستورم دادی دعا می کنم،

فَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ ، وَاسْتَجِبْ لِي كَمَا وَعَدْتَنِي ؛ يَا

پس بر محمد و خاندان محمد درود فرست و انظر که وعده نمودی دعایم را مستجاب کن ای

كَرِيمٌ . سپس پیشانی خود را بر زمین بگذار و بگو: يَا مُعِزُّ

کریم. ای عزیز کننده

كُلِّ ذَلِيلٍ ، وَيَا مُدِلَّ كُلِّ غَزِيٍّ ، تَعَلَّمُ كُرْبَتِي ، فَصَلِّ عَلَيَّ

هر خوار، و خوار کننده هر عزیز، و گفتاری ام را می دانی، پس بر

مُحَمَّدٍ وَآلِهِ ، وَفَرِّجْ عَنِّي ؛ يَا كَرِيمٌ .

محمد و خاندان محمد درود فرست، و به من گشایش ده ای کریم.

ذکر نمازی برای رفع حاجت در محلّ مذکور: و آن چنان

است که چهار رکعت نماز می گذاری، پس از سلام

# اعمال سحبه بزرگ کوفه

و تسیح حضرت زهرا علیها السلام بگو:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ يَا مَنْ لَا تَرَاهُ الْعُيُونُ، وَلَا تُحِيطُ بِهِ الظُّنُونُ،

خدایا از تو می خواهم، ای آن که چشمها نبیندش، و گمانها فرانگیرندش،

وَلَا يَصِفُهُ الْوَاصِفُونَ، وَلَا تُغَيِّرُهُ الْحَوَادِثُ، وَلَا تُفْنِيهِ

و وصف نکنند و وصف کنندگان او را و حوادث دگرگونش نمایند، و روزگاران

الدُّهُورُ، تَعْلَمُ مَثاقِيلَ الْجِبَالِ، وَمَكائِلَ الْبِحَارِ، وَوَرَقَ

فانی اش نکند، تو می دانی سنگینی کوهها را، و پیمانه دریاها را و برگهای

الْأشجارِ، وَرَمَلَ الْقِفَارِ، وَمَا أَضَاءَتْ بِهِ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ،

درختان را، و ریگهای صحراها را، و آنچه را روشنی دهد خورشید و ماه،

وَأَظْلَمَ عَلَيْهِ اللَّيْلُ، وَوَضَحَ عَلَيْهِ النَّهَارُ، [وَ] لَا تُوَارِي

و شب بر آن تاریکی اندازد، و روز بر آن روشن گردد، از تو پنهان نمی کند

مِنْكَ سَمَاءُ سَمَاءٍ، وَلَا أَرْضُ أَرْضًا، وَلَا جَبَلٌ مَا فِي أَصْلِهِ،

آسمانی آسمان دیگر را، و نه زمینی زمین دیگر را، و نه کوهی آنچه را در ریشه آن است،

وَلَا بَحْرٌ مَا فِي قَعْرِهِ، أَسْأَلُكَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ،

و نه دریایی آنچه را در قعر آن است، از تو درخواست می کنم که بر محمد و خاندان محمد درود فرستی،

وَأَنْ تَجْعَلَ خَيْرَ أَمْرِي آخِرَهُ، وَخَيْرَ أَعْمَالِي خَوَاتِيمَهَا، وَخَيْرَ

و اینکه بهترین کارم را آخرین کار، و بهترین اعمالم را سرانجام آنها، و بهترین

أَيَّامِي يَوْمَ الْقَاكِ؛ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. اللَّهُمَّ مَنْ

روزهایم را روزی که ملاقاتت کنم قرار ده، البته تو بر هر چیز توانایی. خدایا هر که

أَرَادَنِي بِسَوْءٍ فآرَدَهُ، وَمَنْ كَادَنِي فَاكَدَهُ، وَمَنْ بَغَانِي بِهَلَكَةٍ

به بدی قصد من کند قصدش کن، و هر که به من بد اندیشی کند با او بد اندیشی کن، و هر که به عامل هلاکتی تجاوز

فَاهْلِكُهُ، وَاكْفِنِي مَا أَهْمَنِي مِمَّنْ دَخَلَ هَمُّهُ عَلَيَّ. اللَّهُمَّ

به من نماید او را هلاک کن، و مرا آنچه نگران کرده، از کسی که نگرانی اش بر من وارد شده کفایت کن. خدایا

أَدْخِلْنِي فِي دِرْعِكَ الْحَصِينَةِ، وَاسْتُرْنِي بِسِتْرِكَ الْوَاقِي. يَا مَنْ

مرا در زره محکمات در آور، و مرا با پوشش حفظ کنندات بیوشان، ای آن که

## اعمالِ محبِّد بزرگ کوفه

يَكْفِي مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا يَكْفِي مِنْهُ شَيْءٌ، اِكْفِنِي مَا اَهَمَّنِي

از همه چیز کفایت کند، و از او چیزی کفایت ننماید،

مِنْ أَمْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَصَدِّقْ قَوْلِي وَفِعْلِي؛ يَا شَفِيقُ يَا

از آنچه از کار دنیا و آخرت مرا نگران کرده کفایت کن، گفتار و کردارم را تصدیق کن، ای غمخوار،

رَفِيقُ، فَرِّجْ عَنِّي الْمَضِيقَ، وَلَا تُحَمِّلْنِي مَا لَا أُطِيقُ. اَللّهُمَّ

ای رفیق، تنگنایی را از من گشایش ده، و چیزی که طاقتش را ندارم بر من تحمیل مکن. خدایا

اِحْرُسْنِي بِعَيْنِكَ الَّتِي لَا تَنَامُ، وَارْحَمْنِي بِقُدْرَتِكَ عَلَيَّ؛

با دیده‌ات مرا نگرهبانی کن، که هرگز نمی خوابد، و به قدرتت بر من رحم فرما،

يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، يَا عَلِيُّ يَا عَظِيمُ، اَنْتَ عَالِمٌ بِحَاجَتِي، وَعَلَى

ای مهربان‌ترین مهربانان، ای والا، ای بزرگ، تو به حاجت من دانایی و بر

قَضَائِهَا قَدِيرٌ، وَهِيَ لَدَيْكَ يَسِيرٌ، وَ اَنَا اِلَيْكَ فَقِيرٌ، فَمَنْ بِهَا

برآوردنش توانایی، و این کار نزد تو آسان است، و من به تو نیازمندم، پس در بر آوردن حاجتم بر من منت گذار،

عَلَيَّ يَا كَرِيمٌ؛ اِنَّكَ عَلَيَّ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

ای بزرگوار، البته تو بر هر چیز توانایی.

سپس به سجده می روی و می گویی : اِلٰهِي قَدْ عَلِمْتَ

معبود من تو

حَوَائِجِي، فَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاقْضِهَا، وَقَدْ

حاجاتم را دانسته‌ای، پس بر محمد و خاندان محمد درود فرست و آنها را بر آور، البته

اَحْصَيْتَ ذُنُوبِي، فَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاغْفِرْهَا؛ يَا كَرِيمُ.

تو گناهانم را شمرده‌ای، پس بر محمد و خاندانش درود فرست و آنها را ببامرز ای کریم.

سپس طرف راست صورت خود را بر زمین می گذاری

و می گویی: اِنْ كُنْتُ بِئْسَ الْعَبْدُ، فَاَنْتَ نِعَمَ الرَّبِّ، اِفْعَلْ

اگر بد بنده‌ای بودم، تو خوب پروردگاری هستی، با من آن کن

بِي مَا اَنْتَ اَهْلُهُ، وَلَا تَفْعَلْ بِي مَا اَنَا اَهْلُهُ؛ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

که شایسته‌ای، و آن مکن که من سزاوار آنم، ای مهربان‌ترین مهربانان

## اعمالِ سبِّ بزرگ کوفه

سپس طرف چپ صورت خود را بر زمین می گذاری

و می گویی: **اللَّهُمَّ إِنَّ عَظْمَ الذَّنْبِ مِنْ عَبْدِكَ فَلْيَحْسُنِ الْعَفْوَ**

خدایا اگر گناه بزرگ شد از بنده ات، باید گذشت

**مِنْ عِنْدِكَ؛ يَا كَرِيمُ.** پس پیشانی را بر زمین می گذاری

از جانب تو نیکو شد ای کریم.

و می گویی: **إِرْحَمْ مَنْ أَسَاءَ وَاقْتَرَفَ، وَاسْتَكَانَ وَاعْتَرَفَ.**

رحم کن به کسی که بد کرده، و مرتکب گناه شده، و در مانده گشته و به اعتراف برخاسته.

مؤلف گوید: این دعاها تا **وَاعْفِرْهَا يَا كَرِيمُ** همان دعایی

است که در کتاب «مزار قدیم» در اعمال صحن مسجد سهله

در مقام امام زین العابدین **عَلَيْهِ السَّلَامُ** نقل شده.

**اعمال محراب امیر مؤمنان عَلَيْهِ السَّلَامُ**: در مکانی که امیر مؤمنان **عَلَيْهِ السَّلَامُ** را

ضربت زدند، دو رکعت نماز بخوان، و پس از سلام و تسبیح

حضرت زهرا **عَلَيْهَا السَّلَامُ** بگو: **يَا مَنْ أَظْهَرَ الْجَمِيلَ، وَسَتَرَ الْقَبِيحَ؛**

ای آن که زیبا را آشکار ساخت، و کار زشت را پوشاند،

**يَا مَنْ لَمْ يُؤَاخِذْ بِالْجَرِيرَةِ، وَلَمْ يَهْتِكِ السِّتْرَ وَالسَّرِيرَةَ؛ يَا عَظِيمَ**

ای آن که بر معصیت سرزنش نکرد، و پرده و باطن را ندرید، ای بزرگ

**الْعَفْوِ، يَا حَسَنَ التَّجَاوُزِ، يَا وَاسِعَ الْمَغْفِرَةِ، يَا بَاسِطَ الْيَدَيْنِ**

گذشت، ای نیکو در گذر، ای پهناور آمرزش، ای هر دو دست

**بِالرَّحْمَةِ، يَا صَاحِبَ كُلِّ نَجْوَى، يَا مُنْتَهَى كُلِّ شَكْوَى،**

به رحمت گسترده، ای صاحب هر راز، ای نهایت هر شکایت

**يَا كَرِيمَ الصَّفْحِ، يَا عَظِيمَ الرَّجَاءِ، يَا سَيِّدِي، صَلِّ عَلَيَّ**

ای بزرگوار چشم پوش، ای بزرگ امید، ای آقای من، بر محمد

# اعمال مسجذب بزرگ کوفه

مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَفَعَلَ بِي مَا أَنْتَ أَهْلُهُ؛ يَا كَرِيمُ.

و خاندان محمد درود فرست، و با من آن کن که تو شایسته آنی ای کریم.

مناجات حضرت امیرمؤمنان علیه السلام: اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْأَلُكَ الْاَمَانَ،

خدایا از تو امان می خواهم،

﴿يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ، اِلَّا مَنْ اَتَى اللّٰهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ﴾؛

روزی که سودی ندهد مال و فرزندان مگر کسی که دلی به تمام معنی سالم نزد خدا آرد،

وَ اَسْأَلُكَ الْاَمَانَ، ﴿يَوْمَ يَعْصُ الظّٰلِمُ عَلٰی يَدَيْهِ يَقُوْلُ﴾: يَا

و از تو امان می خواهم روزی که ستمکار می گزد هر دو دستش را، و می گوید ای

لَيْتَنِيْ اَتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُوْلِ سَبِيْلًا؛ ﴿وَ اَسْأَلُكَ الْاَمَانَ، ﴿يَوْمَ

کاش همراه پیامبر راه خدا را انتخاب می کردم، و از تو امان می خواهم روزی

يُعْرِفُ الْمُجْرِمُوْنَ بِسِيَاهِمُ، فَيُوْخَذُ بِالتَّوٰصِي وَ الْاَقْدَامِ﴾؛

که شناخته شوند گناهکاران به نشانه هایشان، و به پیشانیها و قدمها بگیرندشان

وَ اَسْأَلُكَ الْاَمَانَ، يَوْمَ ﴿لَا يَجْزِيْ وَالِدٌ عَن وَّلَدِهِ، وَلَا مَوْلُوْدٌ

و از تو امان می خواهم روزی که کفایت نمی کند پدری از فرزندش، و نه فرزندی کفایت کننده است

هُوَ جَازٍ عَن وَّلَدِهِ شَيْئًا؛ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ؛ ﴿وَ اَسْأَلُكَ الْاَمَانَ،

از پدرش به هیچ وجه، البته وعده خدا حق است. و از تو امان می خواهم

﴿يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظّٰلِمِيْنَ مَعْذِرَتُهُمْ، وَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَ لَهُمْ سُوءُ

روزی که عذرخواهی ستمکاران سود نمی دهد، و بر ایشان است لعنت، و عذاب

الدّٰرِ؛ ﴿وَ اَسْأَلُكَ الْاَمَانَ، ﴿يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِّنَفْسٍ شَيْئًا،

و شکنجه سرای آخرت و از تو امان می خواهم روزی که کسی برای کسی اختیار چیزی را ندارد،

وَ الْاَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلّٰهِ؛ ﴿وَ اَسْأَلُكَ الْاَمَانَ، ﴿يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ اَخِيهِ،

و اختیار همه چیز در آن روز برای خداست، و از تو امان می خواهم روزی که انسان فرار می کند از برادر

وَ اُمِّهِ وَ اَبِيهِ، وَ صَاحِبَتِهِ وَ بَنِيهِ، لِكُلِّ اِمْرٍ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ

و پدر و مادر و همسر و فرزندان، و برای هر کدام از آنها در آن روز کاری است،

شَأْنٌ يُغْنِيهِ؛ ﴿وَ اَسْأَلُكَ الْاَمَانَ، يَوْمَ ﴿يُوَدُّ الْمُجْرِمُ لَوْ يَفْتَدِيْ

که آن کار او را بس است، و از تو امان می خواهم روزی که گنهگار دوست دارد، اگر بتواند

## اعمالِ سحْبِ بزرگ کوفه

مِنْ عَذَابٍ يَوْمَئِذٍ بِبَنِيهِ ، وَصَاحِبَتِهِ وَأَخِيهِ ، وَفَصِيلَتِهِ

از عذاب آن روز، پسرانش و همسرش و برادرش و خویشانش

الَّتِي تُؤْوِيهِ ، وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ يُنْجِيهِ ، كَلَّا ، إِنَّهَا لَظَى ،

که او را در بر می گیرند و هر که در روی زمین است بها بدهد سپس این بها دادن او را نجات دهد هرگز! همانا عذاب الهی

نَزَاعَةً لِّلشَّوْءِ ﴿١٠﴾ مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ ، أَنْتَ الْمَوْلَىٰ وَ أَنَا الْعَبْدُ ،

آتشی شعله ور است، برکننده پوست اعضا برای سوزاندن است! مولایم ای مولای من، تو مولایی و من بنده ام،

وَهَلْ يَرْحَمُ الْعَبْدَ إِلَّا الْمَوْلَىٰ؟! مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ ، أَنْتَ الْمَالِكُ

آیا رحم می کند به بنده جز مولا؟ مولایم ای مولای من، تو مالکی

وَ أَنَا الْمَمْلُوكُ ، وَهَلْ يَرْحَمُ الْمَمْلُوكَ إِلَّا الْمَالِكُ؟! مَوْلَايَ

و من مملوکم، آیا رحم می کند به بنده جز مولا؟ مولایم

يَا مَوْلَايَ ، أَنْتَ الْعَزِيزُ وَ أَنَا الذَّلِيلُ ، وَهَلْ يَرْحَمُ الذَّلِيلَ إِلَّا الْعَزِيزُ؟!

ای مولای من، تو عزیز و من خوار، آیا رحم می کند به خوار جز عزیز؟

مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ ، أَنْتَ الْخَالِقُ وَ أَنَا الْمَخْلُوقُ ، وَهَلْ يَرْحَمُ

مولایم ای مولای من، تو خالق، من مخلوق، آیا رحم می کند

الْمَخْلُوقَ إِلَّا الْخَالِقُ؟! مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ ، أَنْتَ الْعَظِيمُ وَ أَنَا

به مخلوق جز خالق؟ مولایم ای مولای من، تو با عظمتی و من

الْحَقِيرُ ، وَهَلْ يَرْحَمُ الْحَقِيرَ إِلَّا الْعَظِيمُ؟! مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ ،

ناچیز، آیا رحم می کند به ناچیز جز با عظمت؟ مولایم ای مولای من،

أَنْتَ الْقَوِيُّ وَ أَنَا الضَّعِيفُ ، وَهَلْ يَرْحَمُ الضَّعِيفَ إِلَّا الْقَوِيُّ؟!

تو نیرومندی و من ناتوان، آیا رحم می کند به ناتوان جز نیرومند؟،

مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ ، أَنْتَ الْغَنِيُّ وَ أَنَا الْفَقِيرُ ، وَهَلْ يَرْحَمُ

مولایم ای مولای من، تو بی نیازی و من نیازمند، آیا رحم می کند

الْفَقِيرَ إِلَّا الْغَنِيُّ؟! مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ ، أَنْتَ الْمُعْطَىٰ وَ أَنَا

به نیازمند جز بی نیاز؟ مولایم ای مولای من، تو عطا بخشی و من

السَّائِلُ ، وَهَلْ يَرْحَمُ السَّائِلَ إِلَّا الْمُعْطَىٰ؟! مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ ،

سائل، آیا رحم می کند به سائل جز عطا بخش؟ مولایم ای مولای من،

## اعمال مسجذب بزرگ کوفه

أَنْتَ الْحَيُّ وَأَنَا الْمَيِّتُ، وَهَلْ يَرْحَمُ الْمَيِّتَ إِلَّا الْحَيُّ؟! مَوْلَايَ يَا

تو زنده‌ای و من مرده ، آیا رحم می‌کند به مرده جز زنده؟ ، مولايم

مَوْلَايَ ، أَنْتَ الْبَاقِي وَأَنَا الْفَانِي ، وَهَلْ يَرْحَمُ الْفَانِي إِلَّا

مولاى من ، تو باقى هستى و من فانى ، آیا رحم می‌کند به فانى جز

الْبَاقِي؟! مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ ، أَنْتَ الدَّائِمُ وَأَنَا الزَّائِلُ ، وَهَلْ يَرْحَمُ

باقى؟ ، مولايم اى مولاى من ، تو پاينده‌اى و من از بين رونده ، آیا رحم می‌کند

الزَّائِلَ إِلَّا الدَّائِمُ؟! مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ ، أَنْتَ الرَّازِقُ وَأَنَا الْمَرْزُوقُ ،

به از بين رونده جز پاينده؟ مولايم اى مولاى من ، تو روزى دهنده‌اى و من روزى داده‌شده ،

وَ هَلْ يَرْحَمُ الْمَرْزُوقَ إِلَّا الرَّازِقُ؟! مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ ، أَنْتَ

آیا رحم می‌کند به روزى داده‌شده جز روزى دهنده؟ مولايم اى مولاى من ، تو

الْجَوَادُ وَأَنَا الْبَخِيلُ ، وَهَلْ يَرْحَمُ الْبَخِيلَ إِلَّا الْجَوَادُ؟! مَوْلَايَ يَا

جودمندی و من بخيل ، آیا رحم می‌کند به بخيل جز جودمند؟ مولايم اى مولاى من ، تو

مَوْلَايَ ، أَنْتَ الْمُعَافِي وَأَنَا الْمُبْتَلَى ، وَهَلْ يَرْحَمُ الْمُبْتَلَى إِلَّا

مولاى من ، تو عافيت بخشى و من گرفتار ، آیا رحم می‌کند به گرفتار جز

الْمُعَافِي؟! مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ ، أَنْتَ الْكَبِيرُ وَأَنَا الصَّغِيرُ ،

عافيت بخش؟ مولايم اى مولاى من ، تو بزرگى و من كوچك ،

وَ هَلْ يَرْحَمُ الصَّغِيرَ إِلَّا الْكَبِيرُ؟! مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ ، أَنْتَ

آیا رحم می‌کند به كوچك جز بزرگ؟ مولايم اى مولاى من ، تو

الْهَادِي وَأَنَا الضَّالُّ ، وَهَلْ يَرْحَمُ الضَّالَّ إِلَّا الْهَادِي؟! مَوْلَايَ

راهنمايى و من گمراه ، آیا رحم می‌کند به گمراه جز راهنما؟ مولايم

يَا مَوْلَايَ ، أَنْتَ الرَّحْمَنُ وَأَنَا الْمَرْحُومُ ، وَهَلْ يَرْحَمُ الْمَرْحُومَ إِلَّا

اى مولاى من ، تو رحم کننده‌اى و من رحم شده ، آیا رحم می‌کند به رحم شده جز

الرَّحْمَنُ؟! مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ ، أَنْتَ السُّلْطَانُ وَأَنَا الْمُتَّحَنُّ ،

رحم کننده؟ مولايم اى مولاى من ، تو سلطانى و من آزمائش شده به بلاها ،

وَ هَلْ يَرْحَمُ الْمُتَّحَنَّ إِلَّا السُّلْطَانُ؟! مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ ،

آیا رحم می‌کند به آزمائش شده به بلاها جز سلطان؟ ، مولايم اى مولاى من

## اعمال سحر بزرگ کوفه

أَنْتَ الدَّلِيلُ وَأَنَا الْمُتَحَيِّرُ ، وَهَلْ يَرْحَمُ الْمُتَحَيِّرَ إِلَّا الدَّلِيلُ ؟!

تو دلیلی و رهنما و من سرگردان، آیا رحم می کند به سرگردان جز دلیل و رهنما؟

مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ ، أَنْتَ الْغَفُورُ وَ أَنَا الْمُذْنِبُ ، وَ هَلْ يَرْحَمُ

مولایم ای مولای من تو آمرزنده ای و من گناهکار، آیا رحم می کند

الْمُذْنِبَ إِلَّا الْغَفُورُ ؟! مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ ، أَنْتَ الْغَالِبُ وَ أَنَا

به گناهکار جز آمرزنده؟، مولایم ای مولای من، تو غالبی و من

الْمَغْلُوبُ ، وَ هَلْ يَرْحَمُ الْمَغْلُوبَ إِلَّا الْغَالِبُ ؟! مَوْلَايَ يَا

مغلوب، آیا رحم می کند به مغلوب جز غالب؟، مولایم ای

مَوْلَايَ ، أَنْتَ الرَّبُّ وَ أَنَا الْمَرْبُوبُ ، وَ هَلْ يَرْحَمُ الْمَرْبُوبَ إِلَّا

مولای من تو پرورنده ای و من پروریده، آیا رحم می کند به پروریده جز

الرَّبُّ ؟! مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ ، أَنْتَ الْمُتَكَبِّرُ وَ أَنَا الْخَاشِعُ ، وَ هَلْ

پرورنده؟، مولایم ای مولای من، تو بزرگمنشی و من فروتن، آیا

يَرْحَمُ الْخَاشِعَ إِلَّا الْمُتَكَبِّرُ ؟! مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ ، اِرْحَمْنِي

رحم می کند به فروتن جز بزرگمنش؟، مولایم ای مولای من به من رحم کن

بِرَحْمَتِكَ ، وَ اَرْضْ عَنِّي بِجُودِكَ وَ كَرَمِكَ وَ فَضْلِكَ ؛ يَا ذَا

به رحمتت و به جود و کرم و فضلت از من راضی شو، ای دارای

الْجُودِ وَ الْإِحْسَانِ ، وَ الطَّوْلِ وَ الْإِمْتِنَانِ ؛ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ

جود و احسان و عطا و بخشندگی، به مهربانی ات ای مهربان ترین

### الرَّاحِمِينَ .

مهربانان.

مؤلف گوید: سید ابن طاووس بعد از این مناجات، دعایی طولانی از آن حضرت روایت کرده، به نام دعای امان، مقام را گنجایش ذکر آن نیست. و همچنین در این مقام شریف می خوانی دعایی را که در برنامه مسجد زید ذکر می کنیم

## اعمال مسجّد بزرگ کوفه

ان شاء الله [صفحه ۹۹۷]. آگاه باش ما در کتاب «هدیه الزائرین» به اختلاف در محرابی که محلّ ضربت خوردن امیرمؤمنان علیه السلام است اشاره کردیم، که آیا همین محراب معروف است یا آن محراب متروک و گفتم نهایت احتیاط در این است که اعمال محراب را در هر دو محلّ بجا آورند یا گاهی در موضع معروف، گاهی در محلّ متروک.

اعمال دگّه امام صادق علیه السلام : مقام امام صادق علیه السلام در نزدیکی مسلم بن عقیل رضی الله عنه است، در آنجا دو رکعت نماز بجای آر، و پس از سلام و تسبیح حضرت زهرا علیها السلام بگو:

يَا صَانِعَ كُلِّ مَصْنُوعٍ ، وَيَا جَابِرَ كُلِّ كَسِيرٍ ، وَيَا حَاضِرَ

ای سازنده هر ساخته، ای جبران کننده هر شکسته، وای حاضر

كُلِّ مَلَاٍ ، وَيَا شَاهِدَ كُلِّ نَجْوَى ، وَيَا عَالِمَ كُلِّ خَفِيَّةٍ ،

هر انجمن، وای گواه هر گفتگوی پنهان، وای دانای هر

وَيَا شَاهِدًا (شَاهِدٌ) غَيْرَ غَائِبٍ ، وَيَا غَالِبًا (غَالِبٌ) غَيْرَ

پنهان، وای حاضر غیر غایب، وای غالب غیر

مَغْلُوبٍ ، وَيَا قَرِيبًا (قَرِيبٌ) غَيْرَ بَعِيدٍ ، وَيَا مَوْئِسَ كُلِّ وَحِيدٍ ،

مغلوب، وای نزدیک غیر دور، وای همدم هر تنها،

وَيَا حَيًّا حِينَ لَا حَيَّ غَيْرُهُ ، يَا مُحْيِيَ الْمَوْتَى ، وَمُمِيتَ

وای زنده آن زمان که زنده‌ای نبود غیر از او، ای زنده کننده مردگان وای میراننده

الْأَحْيَاءِ ، الْقَائِمِ عَلَى كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ ،

زندگان، ای مراقب هر کس به آنچه انجام داده، نیست معبودی جز تو،

صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ.

بر محمد و خاندان محمد درود فرست.

پس بخوان هر چه خواهی.

مؤلف گوید: من پیش از این گفتم، در اینجا باز هم می‌گویم که در کتاب «مزار قدیم» و مشهور بین مردم در ترتیب اعمال مسجد آن است که بعد از این مقام، اعمال دَکَّة القضا و بیت الطشت را بجا می‌آورند، که ما این اعمال را موافق کتاب «مصباح» و «بحار» و کتب دیگران بعد از اعمال ستون چهارم نقل کردیم، اگر خواستی به کیفیت مشهور عمل کنی به کتاب «مزار قدیم» مراجعه کن و اعمال این دو مقام را ان شاء الله بجا آر.

ذکر نماز برای رفع حاجت در جامع کوفه: از امام صادق علیه السلام روایت شده: کسی که در مسجد کوفه دو رکعت نماز بخواند در هر رکعت سوره‌های حمد و الفلق و الناس و قل هُوَ اللهُ أَحَدٌ و قدر و سَبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى را خوانده و سلام دهد و تسبیح حضرت زهرا علیها السلام بگوید، از خدا هر حاجتی را بطلبد، خدا حاجتش را برآورده و دعایش را مستجاب خواهد کرد. مؤلف گوید: ترتیب در سوره‌ها در این دو رکعت، موافق روایت سید ابن طاووس در کتاب «مصباح»

## زیارت جناب مُسَلِم بن عَمِيس

است و در روایت شیخ طوسی در کتاب «امالی» سوره قدر بعد از سَبِّحِ اسْمَ است و شاید ترتیب در آنها لازم نباشد، عمده این است که پس از سوره حمد این هفت سوره خوانده شود، وَاللّٰهُ الْعَالِمُ.

زیارت جناب مُسَلِم بن عَمِيس (قَدَسَ اللهُ رُوحَهُ وَنُورَ ضَمِيرِهِ)

چون از اعمال مسجد کوفه فراغت یافتی، به جانب قبر مسلم بن عقیل برو، و کنار قبر بایست و بگو:

الْحَمْدُ لِلّٰهِ الْمَلِكِ الْحَقِّ الْمُبِينِ ، الْمُتَّصَاعِرِ لِعَظَمَتِهِ جَبَابِرَةُ

سپاس خدای را، آن پادشاه حق آشکار، که گردنکشان متجاوز، خود را در برابر عظمتش

الطَّاعِينَ ، الْمُعْتَرِفِ بِرُبُوبِيَّتِهِ جَمِيعُ أَهْلِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِينَ ،

ناجیز شمارند، و همه اهل آسمانها و زمینها به پروردگاری اش اعتراف کننده اند،

الْمُقَرَّبِ بِتَوْحِيدِهِ سَائِرُ الْخَلْقِ أَجْمَعِينَ ؛ وَصَلَّى اللهُ عَلَى سَيِّدِ

و اقرار کننده اند دیگر مخلوقات همه به توحیدش و درود خدا بر سرور

الْأَنَامِ ، وَ أَهْلِ بَيْتِهِ الْكِرَامِ ، صَلَاةً تَقَرَّبُ بِهَا أَعْيُنُهُمْ ، وَيَرْغَمُ

تمام انسانها، و اهل بیت گرامش، درودی که دیدگانشان به آن روشن گردد، و بینی

بِهَا أَنْفُ شَانِهِمْ ، مِنْ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ أَجْمَعِينَ ؛ سَلَامٌ لِلّٰهِ الْعَلِيِّ

بدگوشان به خاک مالیده شود، بدگویان از جن و انس همگی، سلام خدای والای

الْعَظِيمِ ، وَ سَلَامٌ مَلَائِكَتِهِ الْمُقَرَّبِينَ ، وَأَنْبِيَائِهِ الْمُرْسَلِينَ ،

بزرگ، و سلام فرشتگان مقربش، و انبیای مرسلش،

وَأَيْمَتِهِ الْمُنتَجَبِينَ ، وَعِبَادِهِ الصَّالِحِينَ ، وَ جَمِيعِ الشُّهَدَاءِ

و امامان برگزیده اش و بندگان شایسته اش، و همه شهیدان

# زیارت‌نابِ مُسَلِّمِ بْنِ عَمْرِو

وَالصَّادِقِينَ ، وَالزَّكَاةَ الطَّيِّبَاتُ فِيمَا تَعْتَدِي وَتَرَوْحُ ،  
و صدیقان، و درودهای پاک و پاکیزه در آنچه می آید و می رود،

عَلَيْكَ يَا مُسَلِّمَ بْنَ عَقِيلِ بْنِ أَبِي طَالِبٍ ، وَرَحْمَةَ اللَّهِ وَبَرَكَاتِهِ ؛  
بر تو باد ای مسلم بن عقیل بن ابیطالب و رحمت و برکات خدا بر تو باد،

أَشْهَدُ أَنَّكَ أَقَمْتَ الصَّلَاةَ ، وَأَتَيْتَ الزَّكَاةَ ، وَأَمَرْتَ بِالْمَعْرُوفِ ،  
شهادت می‌دهم که تو نماز را بپا داشتی، و پرداختی زکات را، و امر به معروف

وَنَهَيْتَ عَنِ الْمُنْكَرِ ، وَجَاهَدْتَ فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ ، وَقُتِلْتَ  
و نهی از منکر کردی، و در راه خدا جهاد نمودی جهادی شایسته و به راه‌وروش

عَلَىٰ مِنْهَاجِ الْمُجَاهِدِينَ فِي سَبِيلِهِ ، حَتَّىٰ لَقِيتَ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ ،  
مجاهدان در راه او کشته شدی، تا خدای عز و جل را درحالی که از تو راضی بود،

وَهُوَ عَنكَ رَاضٍ ، وَأَشْهَدُ أَنَّكَ وَفَيْتَ بِعَهْدِ اللَّهِ ، وَبَدَلْتَ  
ملاقات نمودی و شهادت می‌دهم که تو به عهد خدا وفا کردی، و جانت

نَفْسَكَ فِي نُصْرَةِ حُجَّةِ اللَّهِ وَابْنِ حُجَّتِهِ ، حَتَّىٰ آتَاكَ الْيَقِينَ ؛  
را در راه یاری حجّت خدا و پسر حجّت خدا دادی تا مرگ تو در رسید،

أَشْهَدُ لَكَ بِالتَّسْلِيمِ وَالْوَفَاءِ وَالنَّصِيحَةِ ، لِحَلْفِ النَّبِيِّ الْمُرْسَلِ ،  
شهادت می‌دهم برای تو، به تسلیم و وفاداری و خیرخواهی، برای یادگار نبی مرسل،

وَالسَّبْطِ الْمُنْتَجَبِ ، وَالذَّلِيلِ الْعَالِمِ ، وَالْوَصِيِّ الْمُبْلَغِ ، وَالْمُظْلُومِ  
و نوه برگزیده، و راهنمای عالم، و جانشین تبلیغ‌کننده و ستم‌پسیده

الْمُهْتَضَمِ ، فَجَزَاكَ اللَّهُ عَنْ رَسُولِهِ وَعَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ ، وَعَنْ  
حق غارت‌شده، خدا پاداشت دهد از جانب رسولش و امیر مؤمنان

الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ ، أَفْضَلَ الْجُزْءِ بِمَا صَبَرْتَ وَاحْتَسَبْتَ  
و حسن و حسین بهترین پاداش به خاطر آنکه صبر کردی و کارت را به حساب

وَأَعَنْتَ ، فَنِعَمَ عُقْبَى الدَّارِ ؛ لَعَنَ اللَّهُ مَنْ قَتَلَكَ ، وَلَعَنَ اللَّهُ  
حق گذاشتی و کمک کردی، چه خوب است سرانجام سرای آخرت، خدا لعنت کند

مَنْ أَمَرَ بِقَتْلِكَ ، وَلَعَنَ اللَّهُ مَنْ ظَلَمَكَ ، وَلَعَنَ اللَّهُ مَنْ افْتَرَى  
کسی که تو را کشت، و کسی که به کشتنت فرمان داد، و کسی که به تو ستم کرد، و کسی که بر تو دروغ بست،

## زیارت جناب مُسلم بن عقیل

عَلَيْكَ ، وَ لَعَنَ اللَّهُ مَنْ جَهَلَ حَقَّكَ ، وَ اسْتَخَفَّ بِحُرْمَتِكَ ،

و حَقَّتْ رَا      جاهل شد،      و حرمتت را      سبک شمرد،

وَ لَعَنَ اللَّهُ مَنْ بَايَعَكَ وَ غَشَّكَ ، وَ خَذَلَكَ وَ أَسْلَمَكَ ، وَ مَنْ

و خدا لعنت کند کسی را که با تو بیعت کرد،      ولی به حضرتت خیانت ورزید و از یاریات دست کشید و تو را وا گذاشت

أَلَّبَ عَلَيْكَ وَ لَمْ يُعْنِكَ . الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَ النَّارَ مَثْوَاهُمْ ،

و تشویق به جنگ علیه تو داد و تو را یاری نداد،      خدا را شکر که      آتش را جایگاه آنان قرار داد،

وَ بَسَّ الْوَرْدُ الْمُرُودُ؛ أَشْهَدُ أَنَّكَ قُتِلْتَ مَظْلُومًا ، وَ أَنَّ اللَّهَ

که برای واردان بد جایگاهی است،      شهادت می‌دهم که تو مظلوم کشته شدی،      و همانا خدا

مُنَجِّرٌ لَكُمْ مَا وَعَدَكُمْ ؛ جِئْتُكَ زَائِرًا عَارِفًا بِحَقِّكُمْ ، مُسَلِّمًا

وفا کند آنچه را به شما وعده داد،      من زائر و عارف به حق شما      به درگاهت آمده‌ام، تسلیم

لَكُمْ ، تَابِعًا لِسُنَّتِكُمْ ، وَ نُصْرَتِي لَكُمْ مُعَدَّةٌ ، حَتَّى يَحْكُمَ

شما و پیرو      روش شمایم،      یاری‌ام برای شما مهیاست،      تا خدا حکم کند

اللَّهُ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ، فَمَعَكُمْ مَعَكُمْ ، لَامَعَ عَدُوُّكُمْ ،

و او بهترین      حکم‌کنندگان است،      پس با شمایم با شما،      نه با دشمن شما،

صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ ، وَ عَلَى أَرْوَاحِكُمْ وَ أَجْسَادِكُمْ ، وَ شَاهِدِكُمْ

درود خدا      بر شما      و بر ارواح      و اجساد      و حاضر

وَ غَائِبِكُمْ ، وَ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ ؛ قَتَلَ اللَّهُ

و غائب شما،      و سلام      و رحمت و برکات خدا بر شما باد،      خدا بکشد

أُمَّةً قَتَلْتُمْ بِالْأَيْدِي وَالْأَلْسُنِ .

امتی را که شما را      با دستها      و زبانها کشتند.

در کتاب «مزار کبیر» این متن را به منزله اذن دخول قرار داده، و با گفتن آن وارد شو، و خود را به قبر بچسبان و به روایت سابقه است که به ضریح آن جناب اشاره کن و بگو:

السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْعَبْدُ الصَّالِحُ ، الْمَطِيعُ لِلَّهِ وَ لِرَسُولِهِ ،

سلام بر تو      ای بنده شایسته      فرمانبر خدا      و رسولش

## زیارت جناب مسلم بن عقیل

وَأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، وَالْحَسَنَ وَالْحُسَيْنَ، عَلَيْهِمُ السَّلَامُ. الْحَمْدُ

و امیر مؤمنان و حسن و حسین (درود خدا بر آنان باد) خدا را سپاس

لِلَّهِ، وَسَلَامٌ (وَسَلَامُهُ) عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ،

و سلام بر بندگان برگزیده خدا، محمد و خاندانش، و سلام

وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ وَمَغْفِرَتُهُ، وَعَلَى رُوحِكَ

و رحمت و برکات و مغفرت خدا بر شما، و بروح

وَبَدَنِكَ؛ أَشْهَدُ أَنَّكَ مَضَيْتَ عَلَى مَامَضَى عَلَيْهِ (بِهِ) الْبَدْرِيُّونَ،

و بدن تو ای مسلم، شهادت می‌دهم که تو بر آن راهی رفتی، که بر آن راه بدریون رفتند،

الْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، الْمُبَالِغُونَ فِي جِهَادِ أَعْدَائِهِ،

آن جهادکنندگان در راه خدا و کوشش‌کنندگان در جهاد با دشمنان خدا

وَنُصْرَةَ أَوْلِيَائِهِ، فَجَزَاكَ اللَّهُ أَفْضَلَ الْجَزَاءِ، وَأَكْثَرَ الْجَزَاءِ،

و یاری اولیایش، خدا تو را بهترین پاداش و بیشترین پاداش

وَ أَوْفَرَ جَزَاءٍ أَحَدٍ مِّنْ وَفِي بَيْعَتِهِ، وَاسْتَجَابَ لَهُ دَعْوَتُهُ،

و وافرترین پاداشی که به یکی از آنان که به بیعتش وفا کرد، و دعوتش را پاسخ گفت،

وَاطَاعَ وُلاةَ أَمْرِهِ؛ أَشْهَدُ أَنَّكَ قَدْ بَالِغَتْ فِي النَّصِيحَةِ،

واز والیان امر اطاعت کرد، بدهد. شهادت می‌دهم که تو در خیر خواهی مبالغه نمودی،

وَاعْطَيْتَ غَايَةَ الْمَجْهُودِ، حَتَّى بَعَثَكَ اللَّهُ فِي الشَّهَادَةِ، وَجَعَلَ

و نهایت کوشش را عطا کردی، تا خدا تو را در میان شهیدان برانگیخت،

رُوحَكَ مَعَ أَرْوَاحِ السُّعْدَاءِ، وَأَعْطَاكَ مِنْ جَنَانِهِ أَفْسَحَهَا

و روحت را با ارواح أهل سعادت قرار داد، و از بهشتهایش به تو بخشید، از نظر

مَنْزِلًا، وَأَفْضَلَهَا عُرْفًا، وَرَفَعَ ذِكْرَكَ فِي الْعَالَمِينَ، وَحَشَرَكَ

منزل وسیع ترینش را، و از جهت عرفه برترینش را، و نامت را در عالمین بالا برد، و تو را با

مَعَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ، وَالشَّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ، وَحَسَنَ

پیامبران و صدیقان و شهیدان، و شایستگان محشور کرد،

أَوْلِيَاكَ رَفِيقًا؛ أَشْهَدُ أَنَّكَ لَمْ تَهِنْ وَلَمْ تَنْكُلْ، وَأَنَّكَ قَدْ

و آنان نیکو رفیقانی هستند، شهادت می‌دهم که تو سستی نکردی، و کندی نمودی و بر

## زیارت ثانی بن عروه

مَضَيْتَ عَلَى بَصِيرَةٍ مِنْ أَمْرِكَ ، مُقْتَدِيًا بِالصَّالِحِينَ ، وَمُتَّبِعًا

بینایی از کارت درگذشتی، در حالی که به شایستگان اقتدا کردی، و از پیامبران

لِلنَّبِيِّينَ ، فَجَمَعَ اللَّهُ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ ، وَبَيْنَ رَسُولِهِ وَأَوْلِيَائِهِ فِي

متابعت نمودی، خدا بین ما و تو را و بین رسول و اولیایش در

مَنَازِلَ الْمُحِبِّينَ ، فَإِنَّهُ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ . آنگاه در طرف سر دو

منزلهای فروتنان گرد آورد که او مهربان‌ترین مهربانان است.

رکعت نماز بجای آر و آن را به آن جناب هدیه کن

و بگو: اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ ، وَلَا تَدْعَ لِي ذَنْبًا .

و این همان دعایی است که در حرم قمر بنی هاشم خوانده

می‌شود و ذکرش بیاید و اگر خواستی حضرت مسلم را

وداع کنی، همان وداعی را بخوان که در زیارت حضرت

عباس علیه السلام ذکر می‌شود.

## زیارت ثانی بن عروه رحمته الله

کنار قبر او می‌ایستی و به رسول خدا صلى الله عليه وآله وسلم سلام می‌کنی

و می‌گویی: سَلَامٌ لِلَّهِ الْعَظِيمِ ، وَصَلَوَاتُهُ عَلَيْكَ يَا هَانِيَّ بْنَ

سلام خدای بزرگ، و درودهایش بر تو ای هانی بن

عُرْوَةَ ؛ السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْعَبْدُ الصَّالِحُ ، النَّاصِحُ لِلَّهِ وَلِرَسُولِهِ ،

عروه، سلام بر تو ای عبد شایسته و خیرخواه برای خدا و رسولش

و لِأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ ، وَالْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ ، عَلَيْهِمُ السَّلَامُ ؛ أَشْهَدُ

و امیر مؤمنان و حسن و حسین (درود خدا بر آنان باد)، شهادت می‌دهم

## زیارت ثانی بن عروه

أَنَّكَ قُتِلْتَ مَظْلُومًا ، فَلَعَنَ اللَّهُ مَنْ قَتَلَكَ ، وَاسْتَحَلَّ دَمَكَ ،

که مظلوم کشته شدی خدا لعنت کند کسانی که تو را کشتند، و خونت را حلال شمردند،

وَحَشَى قُبُورَهُمْ نَارًا ؛ أَشْهَدُ أَنَّكَ لَقِيتَ اللَّهَ ، وَهُوَ رَاضٍ

گورهایشان را آکنده از آتش کند، شهادت می‌دهم که تو خدا را ملاقات کردی و او از تو خشنود بود،

عَنْكَ بِمَا فَعَلْتَ وَنَصَحْتَ ، وَأَشْهَدُ أَنَّكَ قَدْ بَلَغْتَ دَرَجَةَ

بخاطر آنچه انجام دادی و خیر خواهی که نمودی، و شهادت می‌دهم که تو به درجه

الشُّهَدَاءِ ، وَجُعِلَ رَوْحُكَ مَعَ أَرْوَاحِ السُّعْدَاءِ ، بِمَا نَصَحْتَ لِلَّهِ

شهیدان، رسیدی و روح با ارواح اهل سعادت قرار داده شد، به خاطر آنکه خیر خواهی کردی برای خدا

وَلِرَسُولِهِ مُجْتَهِدًا ، وَبَدَّلْتَ نَفْسَكَ فِي ذَاتِ اللَّهِ وَ مَرْضَاتِهِ ،

و رسولش، در حالی که درباره خدا و خشنودی‌اش بذل نمودی،

فَرَحِمَكَ [اللَّهُ] وَ رَضِيَ عَنْكَ ، وَ حَشَرَكَ مَعَ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ

پس خدا تو را رحمت کند و از تو راضی شود و با محمد و خاندان

الطَّاهِرِينَ ، وَ جَمَعَنَا وَ إِيَّاكُمْ مَعَهُمْ فِي دَارِ النِّعَمِ ، وَ سَلَامٌ عَلَيْكَ

پاکش محشور فرماید، و جمع کند ما را و شما را با محمد و خاندان محمد در خانه نعمت و سلامت،

وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ . پس دو رکعت نماز بگزار، و آن را

و رحمت و برکات خدا بر تو باد.

به روح هانی هدیه کن و به آنچه خواهی برای خود دعا کن

و وداع کن او را به آنچه مسلم را به آن وداع کردی.

## فصل ششم

### فضیلت و اعمال مسجد کعبه وزید و صعصعه

آگاه باش پس از مسجد کبیر کوفه، مسجدی به فضیلت مسجد سهله در آن منطقه نیست، آن محلّ مبارک، خانه حضرت ادریس علیه السلام و حضرت ابراهیم علیه السلام و محل ورود حضرت خضر علیه السلام و مسکن آن حضرت است. از حضرت صادق علیه السلام روایت شده: به ابو بصیر فرمود: ای ابو محمد گویا می بینم حضرت صاحب الامر با اهل و عیالش در مسجد سهله فرود آید و منزل آن حضرت باشد و حق تعالی هیچ پیامبری نفرستاده، مگر آن که در آن مسجد نماز گزارده و هر که در آن مسجد اقامت نماید، چنان است که در خیمه رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم اقامت کرده و هیچ مردوزن مؤمنی نیست مگر آن که دلش به سوی آن مسجد مایل است و در آن مسجد سنگی است که در آن صورت هر پیامبری هست و هیچکس در آن مسجد با نیت صادقه نماز و دعا نمی کند، مگر آن که با حاجت برآمده بر می گردد و هیچکس در آن مسجد امان نمی طلبد، مگر آن که از هر چه می ترسد امان می یابد، گفتم این است فضیلتی که برای این

## اعمال مسجد رسد

مسجد است؟ حضرت فرمود: زیادتر بگوییم؟ عرض کردم: آری، فرمود: این مسجد از جمله بقعه‌هایی است که خدا دوست دارد او را در آنها بخوانند و هیچ شب و روزی نیست مگر آن که فرشتگان به زیارت آن می‌آیند و خدا را در آن مسجد عبادت می‌کنند، سپس فرمود: اگر من به شما نزدیک بودم همه نمازهایم را در آن مسجد بجا می‌آوردم. آنگاه فرمود: ای ابا محمد آنچه از فضیلت این مسجد، وصف نکردم، بیش از آن است که گفتم، عرضه داشتم: فدایت شوم، حضرت قائم علیه السلام همیشه در آن مسجد خواهد بود؟ فرمود: آری... تا آخر خبر

## اعمال مسجد رسد

دو رکعت نماز بین شام و خفتن مستحب است. از حضرت صادق علیه السلام روایت شده: هر غمناکی چنین کند و دعا نماید، حق تعالی غمش را برطرف کند و از بعض کتب مزاریه نقل شده: که چون خواستی وارد مسجد شوی، نزد درگاه بایست و بگو:

بِسْمِ اللَّهِ وَبِاللَّهِ ، وَمِنْ اللَّهِ وَإِلَى اللَّهِ ، وَمَا شَاءَ اللَّهُ وَخَيْرٌ

و بهترین

و آنچه خدا خواست،

و به سوی خدا

به نام خدا و به خدا و از خدا،

## اعمالِ مسجدِ رسد

الْأَسْمَاءِ لِلَّهِ، تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ، الْعَلِيِّ

نامها از آن خداست، بر خدا توکل کردم و جنبش و نیرویی نیست مگر به خدای والای

الْعَظِيمِ . اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنْ عُمَّارِ مَسَاجِدِكَ وَبُيُوتِكَ .

بزرگ. خدایا مرا از آبادکنندگان مساجد و خانه‌هایت قرار ده.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَتُوجَّهُ إِلَيْكَ بِمُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأُقَدِّمُهُمْ بَيْنَ يَدَيِ

خدایا من به وسیله محمد و خاندان محمد به تو رو می‌کنم و آنان را پیشاپیش

حَوَائِجِي ، فَاجْعَلْنِي اللَّهُمَّ بِهِمْ عِنْدَكَ وَجِيهًا، فِي الدُّنْيَا

حواجیم پیش می‌اندازم خدایا به حق آنان مرا در پیشگاهت آبرومند دنیا

وَالْآخِرَةِ، وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ . اللَّهُمَّ اجْعَلْ صَلَاتِي بِهِمْ مَقْبُولَةً،

و آخرت و از مقربان قرار ده. خدایا به حق آنان قرار ده نمازم را پذیرفته

وَذَنْبِي بِهِمْ مَغْفُورًا ، وَرِزْقِي بِهِمْ مَبْسُوطًا ، وَدُعَائِي بِهِمْ

و گناهم را آمرزیده و روزی‌ام را گسترده، و دعایم را

مُسْتَجَابًا ، وَحَوَائِجِي بِهِمْ مَقْضِيَّةً ، وَانْظُرْ إِلَيَّ بِوَجْهِكَ

مستجاب، و حاجاتم را برآورده ساز، و به حق ذاتت به من نظر کن

الْكَرِيمِ نَظْرَةً رَحِيمَةً ، أَسْتَوْجِبُ بِهَا الْكَرَامَةَ عِنْدَكَ ، ثُمَّ

نظری رحیمانه، که به سبب آن در پیشگاهت مستحق کرامت شوم، سپس

لَا تَصْرِفْهُ عَنِّي أَبَدًا ؛ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ . يَا مُقَلِّبَ

آن نظر را هیچگاه از من بازگردان، ای مهربان‌ترین مهربانان، ای زیر و رو کننده

الْقُلُوبِ وَالْأَبْصَارِ، ثَبَّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ ، وَدِينِ نَبِيِّكَ

دلها و دیده‌ها، دلم را بر دینت و دین پیامبرت

وَوَلِيِّكَ ، وَلَا تَزِغْ قَلْبِي بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنِي ، وَهَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ

و ولی‌ات پابرجا کن، و قلبم را پس از این که هدایت نمودی منحرف مساز، و از نزد خویش به من

رَحْمَةً ؛ إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ . اللَّهُمَّ إِلَيْكَ تَوَجَّهْتُ ، وَمَرْضَاتِكَ

رحمتی ببخش، که تو بسیار بخشنده‌ای. خدایا به جانب تو رو کردم و خشنودی‌ات

طَلَبْتُ ، وَثَوَابِكَ ابْتَغَيْتُ ، وَبِكَ آمَنْتُ وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ .

را طلبیدم، و پاداشت را جستم، و به تو ایمان آوردم و بر تو توکل کردم.

اللَّهُمَّ فَاقْبَلِ بَوَجْهَكَ إِلَيَّ ، وَأَقْبَلِ بَوَجْهِي إِلَيْكَ . سپس

و رویم را به جانبت قرار ده.

رویت را به سویم کن،

خدایا

(آیة الکرسی) و سوره (فلق) و سوره (ناس) را بخوان و خدا را هفت مرتبه تسبیح و هفت مرتبه حمد و هفت مرتبه تهلیل

و هفت مرتبه تکبیر بگو یعنی هریک از سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ

لِلَّهِ ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ، وَ اللَّهُ أَكْبَرُ را هفت مرتبه بگو

و بخوان: اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ عَلَى مَا هَدَيْتَنِي ، وَلَكَ الْحَمْدُ عَلَى

و تو را سپاس بر اینکه

تو را سپاس بر اینکه مرا هدایت کردی،

خدایا

مَا فَضَّلْتَنِي ، وَلَكَ الْحَمْدُ عَلَى مَا شَرَّفْتَنِي ، وَلَكَ الْحَمْدُ عَلَى

و تو را سپاس بر

به من شرافت بخشیدی،

و تو را سپاس بر اینکه

به من برتری دادی،

كُلِّ بَلَاءٍ حَسَنٍ ابْتَلَيْتَنِي. اللَّهُمَّ تَقَبَّلْ صَلَاتِي وَ دُعَائِي ،

و دعایم را بپذیر،

نماز

خدایا

که مرا با آن آزمودی.

هر پیش آمد نیکویی

وَ طَهَّرْ قَلْبِي ، وَ اشْرَحْ لِي صَدْرِي ، وَ تُبْ عَلَيَّ ؛ إِنَّكَ أَنْتَ

که تو بسیار

و توبه‌ام را بپذیر

را بازگردان،

و سینه‌ام

و دلم را پاک کن

التَّوَابُ الرَّحِيمُ

مهربانی.

توبه پذیر

سید ابن طاووس رحمته الله فرموده: چون اراده کردی به مسجد سهله بروی، در شب چهارشنبه بین مغرب و عشا وارد آن مسجد شو، که فضیلت آن از اوقات دیگر بیشتر است، همین که وارد مسجد شدی نماز مغرب و نافله آن را بجا آور،

## اعمال مسجد سهله

آنگاه دو رکعت نماز تحیت مسجد قربهٔ الی الله بخوان، چون  
فارغ شدی دستها را به جانب آسمان بلند کن و بگو:

أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، مُبْدِئُ الْخَلْقِ وَمُعِيدُهُمْ، وَأَنْتَ اللَّهُ

تویی خدا، معبودی جز تو نیست، آغاز کننده خلق و بازگرداننده آنهايي و تویی خدا،

لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، خَالِقُ الْخَلْقِ وَرَازِقُهُمْ، وَأَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا

معبودی جز تو نیست افریننده خلق و روزی دهنده آنان، و تویی خدا، معبودی جز

أَنْتَ، الْقَابِضُ الْبَاسِطُ، وَأَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، مُدَبِّرُ الْأُمُورِ،

تو نیست، گیرنده و گسترنده‌ای، و تویی خدا، معبودی جز تو نیست، تدبیر کننده اموری،

وَبَاعِثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ؛ أَنْتَ وَارِثُ الْأَرْضِ وَمَنْ عَلَيْهَا،

و برانگیزاننده کسانی که در گورهایند، تویی وارث زمین و هر که روی آن است

أَسْأَلُكَ بِسْمِكَ الْمَخْزُونِ الْمَكْنُونِ، الْحَيِّ الْقَيُّومِ، وَأَنْتَ اللَّهُ

از تو درخواست می کنم به حق نام محفوظ و مستور و زنده و پاینده‌ات، و تویی خدا،

لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، عَالِمُ السِّرِّ وَأَخْفَى، أَسْأَلُكَ بِسْمِكَ الَّذِي إِذَا

معبودی جز تو نیست، دانای پنهان و پنهان تری. از تو درخواست می کنم به حق نامت که چون به آن

دُعِيتَ بِهِ أَجَبْتَ، وَإِذَا سُئِلْتَ بِهِ أُعْطِيتَ، وَأَسْأَلُكَ بِحَقِّكَ

خوانده شوی اجابت کنی، و هر گاه به آن درخواست شوی عطا نمایی و از تو درخواست می کنم به حقت

عَلَى مُحَمَّدٍ وَأَهْلِ بَيْتِهِ، وَبِحَقِّهِمُ الَّذِي أَوْجَبْتَهُ عَلَي نَفْسِكَ،

بر محمد و اهل بیتش، و به حق آنان که آن را بر خود واجب نموده‌ای،

أَنْ تُصَلِّيَ عَلَي مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تَقْضِيَ لِي حَاجَتِي،

اینکه بر محمد و خاندان محمد درود فرستی، و در همین ساعت و همین ساعت

السَّاعَةَ السَّاعَةَ! يَا سَامِعَ الدُّعَاءِ، يَا سَيِّدَاهُ، يَا مَوْلَاهُ، يَا غِيَاثَاهُ،

حاجتم را بر آوری، ای شنونده دعا ای آقای من، ای مولای من، ای فریادرس من،

أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ سَمَّيْتَ بِهِ نَفْسَكَ، أَوْ اسْتَأْثَرْتَ بِهِ فِي عِلْمِ

از تو درخواست می کنم به هر نامی که خودت را به آن نام نامیدی، یا در علم

الْغَيْبِ عِنْدَكَ ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ ، وَأَنْ تُعَجِّلَ

غیب نزد خود آن نام را تنها برای خود برگزیدی، اینکه بر محمد و خاندان محمد درود فرستی، و در گشایش

فَرَجَنَا السَّاعَةَ؛ يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ وَالْأَبْصَارِ، يَا سَمِيعَ الدُّعَاءِ.

کار ما در همین ساعت شتاب نمایی، ای زیر و روکننده دلها و دیده‌ها، ای شنونده دعا.

سپس به سجده برو و خشوع کن، و خدا را به جهت هر چه

خواهی بخوان پس از آن دو رکعت نماز در گوشه‌ای که

طرف مغرب و شمال است بخوان، که آن محل خانه

حضرت ابراهیم علیه السلام است و از آنجا به جنگ «عمالقه»

رفت، چون از نماز و تسبیح حضرت زهرا علیها السلام فارغ شدی

چنین بگو: اللَّهُمَّ بِحَقِّ هَذِهِ الْبُقْعَةِ الشَّرِيفَةِ، وَبِحَقِّ مَنْ تَعَبَّدَ

خدایا به حق این بقعه شریف، و به حق کسانی که تو را در آن

لَكَ فِيهَا، قَدْ عَلِمْتَ حَوَائِجِي، فَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ

عبادت کردند، به یقین حوائجم را دانسته‌ای پس بر محمد و خاندان محمد درود فرست

وَاقْضِهَا ، وَقَدْ أَحْصَيْتَ ذُنُوبِي ، فَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ

و آنها را برآور، و گناهانم را شمرده‌ای، پس بر محمد و خاندان

مُحَمَّدٍ وَاغْفِرْهَا. اللَّهُمَّ أَحْيِنِي مَا (إِذَا) كَانَتِ الْحَيَاةُ خَيْرًا لِي ،

محمد درود فرست و آنها را ببامرز. خدایا زنده‌ام بدار تا وقتی که زنده بودن برایم خیر است،

وَأَمْتَنِي إِذَا كَانَتِ الْوَفَاةُ خَيْرًا لِي ، عَلَى مُوَالَاةِ أَوْلِيَائِكَ وَمُعَادَاةِ

و بمیران آن هنگام که مردن برایم خیر باشد بر اساس دوستی با دوستانت، و دشمنی

أَعْدَائِكَ ، وَافْعَلْ بِي مَا أَنْتَ أَهْلُهُ ؛ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ .

با دشمنانت، و با من آن کن که شایسته‌ای، ای مهربان‌ترین مهربانان

پس در گوشه‌ای دیگر که سمت مغرب و قبله است دو

## اعمال مسجد رسد

رکعت نماز بگزار، و دستها را بردار و بگو:

اللَّهُمَّ إِنِّي صَلَّيْتُ هَذِهِ الصَّلَاةَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِكَ ، وَطَلَبَ

خدایا من این نماز را خواندم برای جستن خشنودی‌ات و طلب

نَائِلِكَ ، وَرَجَاءَ رَفْدِكَ وَجَوَائِزِكَ ، فَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ ،

عطایت، و امید کمک و هدایایت، پس بر محمد و خاندان محمد درود فرست،

وَتَقَبَّلْهَا مِنِّي بِأَحْسَنِ قَبُولٍ ، وَبَلِّغْنِي بِرَحْمَتِكَ الْمَأْمُولَ ،

و به نیکو پذیرفتن از من پذیر از من بپذیر و به رحمت مرا به آرزویم برسان

وَأَفْعَلْ بِي مَا أَنْتَ أَهْلُهُ ؛ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ . سپس به سجده

و با من آن کن که شایسته آنی. ای مهربان‌ترین مهربانان.

برو، و دو طرف صورت خویش را به خاک بگذار، آنگاه به گوشه‌ای که بر طرف مشرق است برو، و در آنجا دو رکعت

نماز بخوان و دستهایت را بگشا و بگو: اللَّهُمَّ إِنْ كَانَتْ

خدایا اگر

الذُّنُوبُ وَالْخَطَايَا قَدْ أَخْلَقْتَ وَجْهِي عِنْدَكَ ، فَلَمْ تَرْفَعْ لِي

گناهان و خطایا مرا نزد تویی آبرو ساخته و در اثر آن نگذاشتی ناله‌ام به سویت

إِلَيْكَ صَوْتًا ، وَلَمْ تَسْتَجِبْ لِي دَعْوَةً ، فَإِنِّي أَسْأَلُكَ بِكَ يَا اللَّهُ ،

بلند شود، و دعایم را مستجاب نکردی، از تو درخواست می‌کنم ای خدایی

فَإِنَّهُ لَيْسَ مِثْلَكَ أَحَدٌ ، وَآتَوْسَلُ إِلَيْكَ بِمُحَمَّدٍ وَآلِهِ ،

که احدی همانندت نیست، و به محمد و خاندان محمد به تو توسل می‌جویم،

وَ أَسْأَلُكَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ ، وَأَنْ تُقْبَلَ إِلَيَّ

و از تو می‌خواهم که بر محمد و خاندان محمد درود فرستی، و با روی

بِوَجْهِكَ الْكَرِيمِ ، وَتُقْبَلَ بِوَجْهِ [إِلَيْكَ] ، وَلَا تُخَيِّبْنِي

کریمانان به من روی آوری، و رویم را به سویت بگردانی، و هنگامی که تو را می‌خوانم

حِينَ أَدْعُوكَ، وَلَا تَحْرِمْنِي حِينَ أَرْجُوكَ؛ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

نامیدم نسازی و وقتی به تو امید می‌بندم محروم نکنی، ای مهربان‌ترین مهربانان.

مؤلف گوید: از بعض کتب مزاریه [مربوط به زیارت] غیر معروفه نقل شده: که پس از آن می‌روی به گوشه‌ی دیگر که در جانب مشرق قرار گرفته، و در آنجا دو رکعت نماز می‌خوانی و می‌گویی: اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِسْمِكَ يَا اللَّهُ، أَنْ

خدا یا از تو درخواست می‌کنم به حق نامت که

تُصَلِّيَ عَلَيَّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تَجْعَلَ خَيْرَ عُمْرِي آخِرَهُ،

بر محمد و خاندان محمد درود فرستی، و قرار دهی بهترین زمان عمرم را پایش،

وَخَيْرَ أَعْمَالِي خَوَاتِيمَهَا، وَخَيْرَ أَيَّامِي يَوْمَ الْقَاكِ فِيهِ؛ إِنَّكَ

و بهترین اعمالم را سرانجامش، و بهترین ایامم را روزی که تو در آن ملاقات می‌کنم تو

عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. اللَّهُمَّ تَقَبَّلْ دُعَائِي وَاسْمَعْ نَجْوَايَ؛

بر هر چیز توانایی. خدا یا دعایم را بپذیر، و رازم را بشنو،

يَا عَلِيُّ يَا عَظِيمُ، يَا قَادِرُ يَا قَاهِرُ، يَا حَيًّا لَا يَمُوتُ، صَلِّ عَلَيَّ

ای والا، ای بزرگ، ای توانا، ای چیره، ای زنده‌ای که هرگز نمی‌میرد، بر محمد

مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاغْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي بَيْنِي وَبَيْنَكَ،

و خاندان محمد درود فرست، و گناهانی را که میان من و توست ببامرز،

وَلَا تَفْضَحْنِي عَلَى رُؤُوسِ الْأَشْهَادِ، وَاحْرُسْنِي بِعَيْنِكَ الَّتِي

و در حضور مردم رسوایم مکن، و به دیده‌ات که هرگز نمی‌خوابد

لَا تَنَامُ، وَارْحَمْنِي بِقُدْرَتِكَ عَلَيَّ؛ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ؛ وَصَلَّى

نگهبانی ام فرما، و با قدرتت به من رحم کن، ای مهربان‌ترین مهربانان، و درود

اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ؛ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ. پس

خدا بر آقای ما محمد و اهل بیت پاکش ای پروردگار جهانیان.

از آن دو رکعت نماز در خانه‌ای که میان مسجد است بجا می‌آوری و می‌گویی:

يَا مَنْ هُوَ أَقْرَبُ إِلَيَّ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ، يَا فَعَّالًا لِمَا يُرِيدُ، يَا مَنْ

ای آن که به من از رگ گردن نزدیک‌تر است، ای که انجام‌دهنده است، آنچه را که می‌خواهد،

يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ، صَلَّى عَلَيَّ مُحَمَّدٌ وَآلِهِ، وَحُلِّ بَيْنَنَا

ای که پرده می‌شود میان انسان و دلش، بر محمد و خاندان محمد درود فرست، و پرده شو

وَبَيْنَ مَنْ يُؤْذِنُنَا بِحَوْلِكَ وَقُوَّتِكَ. يَا كَافِيَّ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ،

میان ما و کسانی که ما را آزار می‌دهند، به حول و نیرویت. ای کفایت‌کننده از هر چیز که

وَلَا يَكْفِي مِنْهُ شَيْءٌ، اِكْفَيْنَا الْمُهَمَّ مِنْ أَمْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ؛

کفایت نمی‌کند از تو چیزی، مهم‌ترین کارهای دنیا و آخرت ما را کفایت کن،

يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

ای مهربان‌ترین مهربانان.

سپس دو طرف صورت خود را بر خاک بگذار. مؤلف گوید: این مکان شریف در این زمان معروف به مقام امام زین العابدین علیه السلام است و در کتاب «مزار قدیم» نقل کرده: بعد از دو رکعت نماز در این مقام بخواند دعای: اَللّهُمَّ اِنِّي اَسْأَلُكَ يَا مَنْ لَا تَرَاهُ الْعُيُونُ را و این دعا در اعمال دگه باب امیرمؤمنان علیه السلام در مسجد کوفه ذکر شد، به آنجا [صفحه ۹۷۳] رجوع شود و در نزدیک همین مکان بقعه‌ای است معروف به مقام مهدی علیه السلام زیارت آن حضرت در آن محل شریف مناسب است و از بعض کتب مزاریه نقل شده

## اعمال مسجد زید

که شایسته است آن حضرت را در حال ایستاده، به زیارت  
 سَلَامُ اللَّهِ الْكَامِلُ التَّامُّ زیارت کنند، و این همان  
 استغاثه‌ای است که ما در فصل هفتم از باب اوّل [صفحه  
 ۲۹۷] از کتاب «کلم طیب» نقل کردیم، و تکرارش را  
 مناسب نمی‌دانیم. سید ابن طاووس آن را بعد از دو رکعت  
 نماز یکی از زیارات سرداب مقدّس بر شمرده است.

ذکر نماز و دعا در مسجد زید: سپس به مسجد زید می‌روی که  
 نزدیک سهله است، و در آن دو رکعت نماز می‌گزاری، و  
 دستها را می‌گشایی و می‌گویی:

إِلٰهِي قَدْ مَدَّ إِلَيْكَ الْخَاطِئُ الْمَذْنِبُ يَدِيهِ، بِمُحْسِنِ ظَنِّهِ بِكَ.

معبودم این بنده خطاکار گنهکار دستهایش را به جانب تو دراز کرده، به خاطر خوش گمانی‌اش به تو،

إِلٰهِي قَدْ جَلَسَ الْمُسِيءُ بَيْنَ يَدَيْكَ، مُقِرًّا لَكَ بِسُوءِ عَمَلِهِ،

معبودم این بدکار در برابر نشسته در حالی که بدی عملش اقرار دارد،

وَرٰجِيًّا مِنْكَ الصَّفْحَ عَنْ زَلَلِهِ. إِلٰهِي قَدْ رَفَعَ إِلَيْكَ الظَّالِمِ

و چشم‌پوشی از لغزشش را از تو امیدوار است، معبودم این بنده ستمکار

كَفِّيهِ، رٰجِيًّا لِمَا لَدَيْكَ، فَلَا تُخَيِّبُهُ بِرَحْمَتِكَ مِنْ فَضْلِكَ.

دو دستش را به سوی تو برداشته به امید آنچه پیش توست، به حق رحمت او را از فضل نامید مکن،

إِلٰهِي قَدْ جَثَا الْعَائِدُ إِلَى الْمَعَاصِي بَيْنَ يَدَيْكَ، خَائِفًا مِنْ يَوْمِ

معبودم، بازگشت کننده به سوی گناهان در برابر زانو زده، در حالی که ترسناک از روزی است

تَجَبُّو فِيهِ الْخَلَائِقُ بَيْنَ يَدَيْكَ. إِلٰهِي جَاءَكَ الْعَبْدُ الْخَاطِئُ،

که خلائق در آن روز در برابر زانو می‌زنند، معبودم بنده خطاکار به محضرت آمده،

## اعمالِ سبِّ زید

فَزِعًا مُشْفِقًا ، وَرَفَعَ إِلَيْكَ طَرْفَهُ ، حَذِرًا رَاجِيًا ، وَفَاضَتْ

بی تاب و بیمناک، حذر کنان و امیدوار گوشه چشمش را به تو دوخته، و آمرزش خواه

عَبْرَتُهُ مُسْتَغْفِرًا نَادِمًا ، وَ عِزَّتِكَ وَ جَلَالِكَ مَا أَرَدْتُ

و پشیمان اشکش جاری شده، سوگند به عزت و جلالت، من با نافرمانی کردم

بِمَعْصِيَتِي مُخَالَفَتِكَ ، وَ مَا عَصَيْتُكَ إِذْ عَصَيْتُكَ ، وَ أَنَا بِكَ

قصد مخالفت با تو را نداشتم، و گناه نکردم آن زمانی که گناه کردم درحالی که نسبت به تو

جَاهِلٌ ، وَ لَا لِعُقُوبَتِكَ مُتَعَرِّضٌ ، وَ لَا لِنَظَرِكَ مُسْتَخِفٌّ ،

نادان بودم و نه بخاطر اینکه متعرض کبیرت کردم، و نه اینکه نظرت را سبک شمارنده بوده باشم،

وَلَكِنْ سَوَّلَتْ لِي نَفْسِي ، وَ أَعَانَتْنِي عَلَى ذَلِكَ شِقْوَتِي ،

بلکه نفس همه اینها را برایم بیاراست، و شقاوتم بر انجام آنها مرا یاری کرد،

وَ عَزَّنِي سِتْرُكَ الْمُرْخِي عَلَى ، فَمِنَ الْآنَ مِنْ عَذَابِكَ مَنْ

و آبروداریات نسبت به من مغرورم ساخت، پس الان چه کسی مرا از عذابت

يَسْتَنْقِذُنِي؟ وَ بِجَبَلٍ مَنْ أَعْتَصِمُ إِنْ قَطَعْتَ حَبْلَكَ عَنِّي؟ فَيَا

نجات می دهد، و به ریسمان چه کسی چنگ زنم، اگر ریسمانت را از من قطع کنی،

سَوَاتَاهُ غَدًا مِنَ الْوُقُوفِ (الْمَوْقِفِ) بَيْنَ يَدَيْكَ ، إِذَا قِيلَ لِلْمُخْفِينَ

پس ای وای فردای قیامت از رسوایی هنگام ایستادن در برابرت، وقتی به سبکباران گفته شود

جُوزُوا ، وَ لِلْمُثْقَلِينَ حُطُّوا ؛ أَمَعَ الْمُخْفِينَ أَجُوزُ ، أَمْ مَعَ

بگذرید، و به سنگین باران امر شود به آتش فرو ریزید، آیا با سبکباران خواهم گذشت، یا با سنگین باران

الْمُثْقَلِينَ أَحْطُّ؟ وَيَلِي كُلَّمَا كَبُرَ سِنِّي كَثُرَتْ ذُنُوبِي ، وَيَلِي

فرو خواهم ریخت؟، وای بر من هر چه سنم بیشتر شد گناهانم زیاد شد، وای بر من،

كُلَّمَا طَالَ عُمُرِي كَثُرَتْ مَعَاصِيِي ، فَكَمْ أَتُوبُ وَ كَمْ أَعُودُ!

هر چه عمرم طولانی شد، نافرمانی ام فزون می یافت، چقدر توبه کنم، چه اندازه برگردم؟،

أَمَا أَنْ لِي أَنْ أَسْتَحْيِي مِنْ رَبِّي؟! اللَّهُمَّ فَبِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ

آیا مرا وقت آن نرسیده، که از پروردگارم حیا کنم، خدایا به حق محمد و خاندان

مُحَمَّدٍ، اغْفِرْ لِي وَ ارْحَمْنِي؛ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ، وَ خَيْرَ الْغَافِرِينَ .

محمد مرا ببامرز و به من رحم کن، ای مهربان ترین مهربانان و بهترین آمرزندگان.

## اعمالِ مسجَبِ صعصعه

سپس گریه کن و صورت به خاک بگذار و بگو: اِرْحَمَ مَنْ

رحم کن

أَسَاءَ وَاقْتَرَفَ، وَاسْتَكَانَ وَاعْتَرَفَ. پس از آن طرف

به کسی که بد کرده و مرتکب گناه شده و در مانده شده و به اعتراف برخاسته.

راست صورت خود را به خاک بگذار و بگو: اِنْ كُنْتُ

اگر من بد

بِدْسِ الْعَبْدُ، فَأَنْتَ نِعْمَ الرَّبُّ. بعد طرف چپ را به خاک

بنده‌ای بودم، تو خوب پروردگاری هستی.

بگذار و بگو: عَظُمَ الذَّنْبُ مِنْ عَبْدِكَ، فَلْيَحْسُنِ الْعَفْوُ مِنْ

گناه از بنده‌ات بزرگ بشده، پس گذشت از تو نیکو باشد

عِنْدِكَ؛ يَا كَرِيمُ.

ای کریم.

آنگاه به حال سجده برگرد و صد مرتبه بگو: اَلْعَفْوُ، اَلْعَفْوُ

مؤلّف گوید: این مسجد از مساجد شریف کوفه است،

و منسوب به زید بن صوحان می‌باشد، که از بزرگان

اصحاب امیر مؤمنان علیه السلام و از ابدال به شمار می‌رفته، و در

جنگ جمل در یاری حضرت شهید شد و دعایی که در

چند سطر قبل ذکر شد دعای او بوده که در نماز شب می-

خوانده و در نزدیکی مسجد او مسجد برادرش صعصعه بن

صوحان است که او نیز از اصحاب امیر مؤمنان علیه السلام و از

عارفان به حق آن حضرت است، و از بزرگان اهل ایمان

## اعمالِ محبِ صعصعه

است و آنقدر فصیح و بلیغ بوده که امیرمؤمنان علیه السلام او را خطیب شحش [روان در گفتار و سخنرانی] گفته و به مهارت در سخنرانیها و فصاحت در زبان از او تعریف کرده و هم او را به قلت مؤونه [قانع و بی نیاز از مردم]، و کثرت معونه [یاری دهنده به مردم در حدّ زیاد] مدح فرموده و در شبی که امیرمؤمنان علیه السلام از دنیا رفت و فرزندان آن حضرت جنازه نازینش را از کوفه به نجف حمل کردند، صعصعه از جمله مشایعت کنندگان جنازه آن جناب بود و چون اهل بیت علیهم السلام از کار دفن امام فارغ شدند، صعصعه کنار قبر مقدّس ایستاد و مشتی از خاک قبر برگرفت و بر سر خود ریخت و گفت: پدر و مادرم فدایت ای امیرمؤمنان علیه السلام گوارا باد تو را کرامتهای خدا ای ابو الحسن، به راستی زادگاه تو پاکیزه و صبر تو نیرومند و جهادت بزرگ بود و به آنچه آرزو داشتی رسیدی و تجارت سودمندی کردی و به نزد پروردگار خود رفتی، و از این نوع کلمات بسیار گفت و به سختی گریست و دیگران را به گریه وا داشت و در حقیقت کنار قبر آن حضرت در آن شب مجلس روضه برقرار شد و صعصعه به منزله روضه خوان بود، و مستمعین او جناب امام حسن و امام حسین علیهم السلام و محمد حنفیه و قمر